

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
THE THAILAND RESEARCH FUND

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาล

ของ

โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล
(อนุสรณ์แห่งความดี)

โดย

นางฟาฏิมะฮ์ แวสะมาแอ และคณะ

ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2543 - 30 เมษายน 2544

รายนามคณะผู้วิจัย

โครงการวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาล
โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล(อนุสรณ์แห่งความ
ดี)

1.	นางฟาฏิมะฮ์	แวงสะมาแอ	หัวหน้าโครงการ
2.	นายมุฮัมหมัดญะฟาร์	แวงสะมาแอ	ผู้ร่วมวิจัย
3.	นายอนันต์วัฒน์	สัจจรักษ์	ผู้ร่วมวิจัย
4.	นางสาวอารีตา	กะลู่แป	ผู้ร่วมวิจัย
5.	นางปัทมา	ลาเตะ	ผู้ร่วมวิจัย
6.	นางแวลีสเมาะ	แวงซูลง	ผู้ร่วมวิจัย
7.	นางลิตีรอนานี	สาแม	ผู้ร่วมวิจัย
8.	นางสาวอามีนะ	กามาร์	ผู้ร่วมวิจัย
9.	นางสาวฮัฟเซาะห์	ยูโซะ	ผู้ร่วมวิจัย
10.	นางสาวอาชีซะห์	บากา	ผู้ร่วมวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ชุดโครงการหลักสูตรท้องถิ่น ระดับอนุบาล

ปณิธาน

ตั้งใจเปิดทำโรงเรียน

พากเพียรหวังเพียงกุศล

อยากช่วยเด็กเล็กยากจน

ให้พ้นทางมืดสีดำ

จึงนำหลักธรรมศาสดา

มาบูรณาการสอนย้ำ

หวังให้เด็กได้รู้จำ

เพียงสู่ทางนำ.....เที่ยงตรง

นางพัญญิมะสิทธิ์ แอตะมาแอ และคณะ

1 มี.ค. 2534

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาลศึกษานี้จะสำเร็จไม่ได้เลย
ถ้าไม่ใช่ความประสงค์ของอัลเลาะห์ที่ทรงโปรดให้การชี้นำ ต่อการเสียสละของคณะครู
คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้เสียสละ
ร่วมแรงร่วมใจกันฟันฝ่าอุปสรรคทั้งมวล และที่ยิ่งไปกว่านั้นก็คือ เด็กนักเรียน
เล็กๆของเรา รวมทั้งผู้ปกครองทุกท่านที่ได้ไว้วางใจส่งบุตรหลานของท่านมาให้เราดูแล
และบางท่านได้สละทรัพย์สนับสนุนเป็นค่าอาหาร ค่าใช้จ่าย ให้กับทางโรงเรียน ทำให้
โรงเรียนได้มีโอกาสพัฒนาเพื่อให้เกิดความก้าวหน้า ผลสะท้อนกลับได้คืนสู่บุตรหลาน
และชุมชนอย่างยั่งยืน

สิ่งสำคัญที่พวกเราไม่อาจจะลืมได้ คือพวกเราคณะครูแม่บ้าน
อาสาของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล ขอขอบคุณอาจารย์ปิยะ กิจถาวร
คุณมนัส ยามิน และคณะทำงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สกว ที่
ได้ให้โอกาสและให้การสนับสนุนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่พวกเรามาตั้งแต่ต้น
พวกเราทุกคนรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบคุณด้วยความจริงใจ

ฟาฏิมะฮ์

แวนะมาแอ และคณะ

30

เมษายน 2544

คำสั่งโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล

ที่ 6/ 2543

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมกันจัดทำ หลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1-3

ด้วยโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาลได้จัดทำโครงการวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล1-3ของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

เพื่อให้การจัดทำโครงการนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และดำเนินไปตามนโยบายและเป้าหมายที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ตั้งไว้โดยให้ชุมชนและหน่วยงานของภาครัฐได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการกับโรงเรียนให้มากที่สุด โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการสถานศึกษารายชื่อดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

1.1	นายธีระ มินทราศักดิ์	ประธานที่ปรึกษา
	ผอ.มค. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้	
1.2	นายทวีรัตน์ สุหลง	รองประธาน
	ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษา อ.เมือง จ.ปัตตานี	
1.3	นายจิรพันธ์ เดมะ	รองประธาน
	อาจารย์ คณะเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี	
1.4	นายชาญชัย เบญจมันต์	กรรมการ
	หัวหน้าศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา อ. ยะรัง จ.ปัตตานี	
1.5	นายอับดุลเลาะ อับรู	กรรมการ
	อาจารย์ คณะวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี	
1.6	นายวศิน สาเมะ	กรรมการ
	ผู้ก่อตั้ง ศูนย์เด็กกำพร้าบ้านสุโหงปาแน	
1.7	นางมัยยัม สาเมะ	กรรมการ
	ผู้ก่อตั้ง ศูนย์เด็กกำพร้าบ้านสุโหงปาแน	
1.8	นายสุวัฒน์	

1.8	นายสุวัฒน์ จามจรี
บรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ทางนำ	กรรมการ
1.9	นางบงกช นภาพงษ์
สำนักส่งเสริมการศึกษาและต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปัตตานี	กรรมการ
1.10	นายอนุชา อรรถอนุชิต
เลขาธิการ กองทุนชุมชน (SIF)	กรรมการ
1.11	นายมุฮัมหมัดญะฟิร แวสะมาแอ
ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล	เลขานุการ
1.12	นางฟาฏิมะฮ์ แวสะมาแอ
ครูใหญ่ โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล	ผู้ช่วยเลขานุการ
1.13	นางสุนนา เจ๊ะอาลี
อาจารย์ โรงเรียนเบญจมาศราชูทิศ จ.ปัตตานี	กรรมการ
1.14	นายแวอาแซ หะยีเลาะ
นายกเทศมนตรี ตำบลบ่อทอง	กรรมการ
1.15	ร.ท.อนุชิต หะยีเด
เจ้าหน้าที่ โครงการทักษิณพัฒนา	กรรมการ
1.16	นายอับดุล สูดวิไล
เจ้าหน้าที่ โครงการทักษิณพัฒนา	กรรมการ

2. คณะกรรมการสถานศึกษา

2.1	นายณรงค์ มะเซ็ง
เทศมนตรี ตำบลบ่อทอง	ประธาน
2.2	นายมุฮัมหมัด หะยีแวสอหะ
โต๊ะอิหม่าม หมู่ที่ 3 ตำบลบ่อทอง	รองประธาน
2.3	นายมะแอ ลาเตะ
โต๊ะอิหม่าม หมู่ที่ 6 ตำบลบ่อทอง	รองประธาน
2.4	นายมุฮัมหมัดญะฟิร แวสะมาแอ
ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล	ฝ่ายประสานงานชุมชน
2.5	นางฟาฏิมะฮ์ แวสะมาแอ
ครูใหญ่ โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล	เลขานุการ
2.6	นางอาลีสะ ยูนู
ธุรกิจส่วนตัว	ผู้ช่วยเลขานุการ
2.7	นายมะรอสี ดอเลาะ
ครูสอนศาสนา โรงเรียนมุฮัมหมัดดียะห์	ฝ่ายการศึกษา

2.8 นายมะนาวี.....

2.8	นายมะนาวี มะเีาะ ธุรกิจส่วนตัว	ฝ่ายการศึกษา
2.9	นายเวยายอ เจมะ ธุรกิจส่วนตัว	ฝ่ายเหรียญก
2.10	นายมาหามะซากี โตะแหวหลง ธุรกิจส่วนตัว	ฝ่ายเหรียญก
2.11	นายอับดุลกอเดร์ ดาเล็ง ธุรกิจส่วนตัว	ฝ่ายปฎิคม
2.12	นายเซ็ง มะดั่ง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2	ฝ่ายปฎิคม
2.13	นายกอเซ็ง สาแม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2	ฝ่ายปกครอง
2.14	นายมาโซ ยูโซะ เทศมนตรี ตำบลบ่อทอง	ฝ่ายสาธารณสุข
2.15	นายอาลี เจมะ โต๊ะอิหม่าม หมู่ที่ 2	กรรมการ

ให้คณะกรรมการดังกล่าว ดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนา
อิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล1-3ของโรง
เรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล แบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้สำเร็จตามเป้าหมายและบังเกิดเป็น
ผลดีต่อการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 3 มิถุนายน 2543

(นายมุฮัมหมัดญะฟิร แวสะมาแอ)

ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล

คำสั่งโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล

ที่ 15/ 2543

เรื่อง แต่งตั้ง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมกันจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ
ชั้นอนุบาล 1-3

ตามที่โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาลได้แต่งตั้ง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมจัดทำโครงการวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล1-3ของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล ตามที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ลงวันที่ 3 มิ.ย. 2543 นั้น

ในการนี้ได้มีคณะกรรมการบางท่านได้ขอลาออกเนื่องจากติดภารกิจอื่น ๆจนไม่สามารถมาเข้าร่วมโครงการนี้ได้ และเพื่อให้การจัดทำโครงการนี้ดำเนินไปตามนโยบายและเป้าหมายที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ทางคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะที่มิวิจัยของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล จึงได้มีการประชุมร่วมกันและแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ รายชื่อดังต่อไปนี้

คณะกรรมการสถานศึกษา

1.	นายมะแอ ลาเตะ	ประธาน
	โต๊ะอิหม่าม หมู่ที่ 6 ตำบลบ่อทอง	
2.	นายมุฮัมหมัด หะยีแวสอหะ	รองประธาน
	โต๊ะอิหม่าม หมู่ที่ 3 ตำบลบ่อทอง	
3.	นายอาลี เจมะ	รองประธาน
	โต๊ะอิหม่าม หมู่ที่ 2	
4.	นายมุฮัมหมัดญะฟาร์ แวสะมาแอ	ฝ่ายประสานงานชุมชน
	ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล	
5.	นางฟาฎิมะฮ์ แวสะมาแอ	เลขานุการ
	ครูใหญ่ โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล	
6.	นางอาลีสะ ยูนู	ผู้ช่วยเลขานุการ
	ธุรกิจส่วนตัว	
		7.นายอีดัน.....

7.	นายอ้วน	อุเซ็ง	ฝ่ายการศึกษา
	ครูสอนศาสนา โรงเรียนอาซิสสถาน		
8.	นายอับดุลเลาะ	เจะยอ	ฝ่ายการศึกษา
	เทศมนตรี ตำบลบ่อทอง		
9.	นายมุฮัมหมัด	กาโฮง	ฝ่ายเหรียญก
	ธุรกิจส่วนตัว		
10.	นายมาหะซาก็	โตะแหวหลง	ฝ่ายเหรียญก
	ธุรกิจส่วนตัว		
11.	นายกาเดร์	ดาเล็ง	ฝ่ายปฎิคม
	ธุรกิจส่วนตัว		
12.	นายเซ็ง	มะดิง	ฝ่ายปฎิคม
	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2		
13.	นายกอเซ็ง	สาแม	ฝ่ายปกครอง
	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2		
14.	นางนฤมล	มินทรศักดิ์	ฝ่ายสาธารณสุข
	ธุรกิจส่วนตัว		

ให้คณะกรรมการดังกล่าว ดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล1-3ของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล แบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้สำเร็จตามเป้าหมายและบังเกิดเป็นผลดีต่อการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2544

(นายมุฮัมหมัดญะฟาร์ แวสะมาแอ)

ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล

บทคัดย่อ

ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม และใช้ภาษามลายูท้องถิ่น มุสลิมส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญในด้านการศึกษา ทำให้สังคมมุสลิมอ่อนแอ ล้าหลังกลายเป็นชุมชนที่ด้อยพัฒนา โดยเฉพาะชุมชนในชนบท เด็กมุสลิมส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือไทยไม่ออก เขียนหนังสือไทยไม่ได้ ไม่สนใจการเรียน สุดท้ายอาจถูกปล่อยทิ้งให้ไปติดสารระเหย ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคมโดยรวมได้ในภายหลัง

การวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้น อนุบาล 1 - 3 ได้นำหลักสูตรโรงเรียนเด็กเล็ก นันท์ - นาถกรุงเทพ ฯ ซึ่งเปิดสอน ปี 2519 - 2539 หลักสูตรสถานรับเลี้ยงเด็กนภักดิ์กรุงเทพ ฯ ซึ่งเปิดสอนปี 2530 - 2538 นำมาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมต่อบริบทบ้านตลางหยาม บ้านไผ่แมน บ้านบ่อทอง และบ้านควนดิน ที่ใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน

ขอบเขตการศึกษา โดยจัดทำร่างหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้น อนุบาล 1 - 3 มาจัดทำโครงการแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ และนำไปสู่การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้น อนุบาล 1 - 3

วิธีการศึกษา ใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน ซึ่งประกอบด้วยคณะครู คณะกรรมการโรงเรียน คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นักเรียน และชุมชนที่มา ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสรุปบทเรียน ซึ่งทำให้ชุมชนเกิดการตื่นตัว มองเห็นศักยภาพของตนเอง กล้าคิด กล้าทำ มีความรัก สามัคคี และเอื้ออาทรต่อกัน เกิดความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า หลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาลศึกษา ที่โรงเรียนได้จัดทำนี้ สามารถพัฒนาเด็กในชั้นอนุบาล 1 - 3 อายุ 3 - 6 ปี ให้มีการพัฒนาด้านภาษาไทยได้ดีกว่าเด็กที่เรียนอยู่ในโรงเรียนอื่นๆอย่างเห็นได้ชัด ด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบูรณาการศาสนาอิสลาม เข้าไปในรูปแบบของการเรียนปนเล่น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สร้างกิจกรรมให้หลากหลาย โดยมีเนื้อหาวิชาอย่างเดียวกัน สร้างบรรยากาศให้น่าเรียน ระวังให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทุกกิจกรรมในแต่ละวัน ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ

นอกจากนี้ ผลจากการวิจัยทำให้ โรงเรียนได้รับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียน ประเภทสามัญ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี คณะครูแม่บ้านอาสา และครูสตรีอาสาได้รับการบรรจุเป็นครูประจำการ จำนวน 6 คน ชุมชนให้ความสนใจต่อหลักสูตรท้องถิ่นที่โรงเรียนได้จัดทำ และได้ส่งบุตรหลานมาเรียนเพิ่มขึ้น โดยปี 2544 มีเด็กมาเรียนรวมทั้งสิ้น 153 เพิ่มขึ้น 2 เท่า

สารบัญ

รายนามคณะผู้วิจัย	หน้า
ปณิธาน	“ ก
กิตติกรรมประกาศ	“ ข
บทคัดย่อ	“ จ
 บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและปัญหาที่ทำการวิจัย	“ 1
คำถามวิจัย	“ 3
วัตถุประสงค์	“ 3
วิธีดำเนินงานวิจัย	“ 3
ขอบเขตการวิจัย	“ 6
ผลที่ได้รับ	“ 6
 บทที่ 2 กระบวนการวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของชุมชน	
กระบวนการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน	“ 10
กระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาล 1- 3	“ 11
กระบวนการสร้างการเรียนรู้	“ 12
การจัดกิจกรรมประจำวัน	“ 12
การจัดกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน	“ 13
การประชุมสรุปงาน	“ 13
ข้อสรุป	“ 14
 บทที่ 3 โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล	
ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลบ่อทอง	“ 17
สภาพทั่วไป	“ 17
สภาพภูมิประเทศและลักษณะประเทศ	“ 18
สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรอบ	“ 19
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	“ 19
ด้านเศรษฐกิจ	“ 21
ด้านสังคม	“ 22
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	“ 24
สภาพชุมชนบ้านตลาดยายู	“ 25
แผนที่ของโรงเรียนโดยสังเขป	“ 26
ประวัติและความเป็นมาของโรงเรียน	“ 27
จุดเริ่มต้น การศึกษา สู่วางนำ	“ 28

(สารบัญต่อ)

บทที่ 4 หลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาล ปี 2543

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี 2542	“	33
แนวการจัดการศึกษาแห่งชาติ	“	34
หลักการจัดการศึกษา มาตรา 22	“	35
การประเมินผู้เรียน	“	36
หลักการและเหตุผล	“	37
วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมาย	“	37
โครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชา	“	39
วิชาอัลกุรอาน	“	40
วิชาเตฮีด	“	41
วิชาประวัติศาสตร์	“	42
วิชาจริยธรรม	“	43
วิชาหลักศรัทธา	“	44
วิชาหลักปฏิบัติ	“	45
วิชา คณิตศาสตร์	“	46
วิชาภาษาไทย	“	48
วิชาภาษาอังกฤษ	“	49
วิชาภาษาอาหรับ	“	50
แผนภูมิหลักสูตร ฯ	“	51
การจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม ฯ	“	52
สรุปโครงการแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม	“	55
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ คณิตศาสตร์ อ. 1	“	57
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ คณิตศาสตร์ อ. 2	“	59
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ คณิตศาสตร์ อ. 3	“	61
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ภาษาไทย อ.1	“	63
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ภาษาไทย อ.2	“	65
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ภาษาไทย อ.3	“	67
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ภาษาอังกฤษ อ.1	“	69
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ภาษาอังกฤษ อ.2	“	71
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ภาษาอังกฤษ อ.3	“	73
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ภาษาอาหรับ อ.1	“	75
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ภาษาอาหรับ อ.2	“	77
โครงการแผนการจัดประสบการณ์ ฯ ภาษาอาหรับ อ.3	“	79

(สารบัญต่อ)

บทที่ 5 ผลกระทบในเชิงพัฒนา

ผลกระทบต่อคณะผู้วิจัย	“	81
ผลกระทบต่อโรงเรียน	“	82
ผลกระทบต่อชุมชนและสังคมโดยรวม	“	83
ผลกระทบต่อนักเรียน	“	84

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย	“	85
สภาพชุมชน	“	85
สภาพปัญหาทั่วไป	“	85
กระบวนการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น	“	86
อภิปรายผล	“	88
ข้อค้นพบ	“	89
ผลกระทบเชิงพัฒนา	“	90
ปัญหาและอุปสรรค	“	91
ข้อเสนอแนะ	“	92
สิ่งที่ต้องมี	“	92
ท้องถิ่นได้อะไรจากการวิจัย ?	“	93
ทำอะไรให้ชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ?	“	94
จะพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นนี้ให้ต่อเนื่องได้อย่างไร ?	“	95
ภาคผนวก		
เพลงเด็กมุสลิม	“	98
คำทนายปริศนา	“	119
คำคล้องจอง	“	123
เกมบูรณาการ	“	132
เปิดใจให้กัน	“	143
ใครขาดทุน	“	148
ศัพท์ท้ายบท	“	149
เอกสารอ้างอิง	“	152

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามใช้ภาษามลายูเป็นภาษาถิ่นมุสลิมส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญในด้านการศึกษา ทำให้สังคมมุสลิมอ่อนแอ ล้าหลัง กลายเป็นกลุ่มชนที่ด้อยพัฒนา โดยเฉพาะชุมชนในชนบท เด็กมุสลิมส่วนใหญ่จะอ่านหนังสือไทยไม่ออก เขียนหนังสือไทยไม่ได้ ไม่สนใจการเรียน สุดท้ายอาจถูกปล่อยทิ้งไว้ปดิดสารระเหย ทำให้เป็นปัญหาต่อสังคมโดยรวมได้ในภายหลัง สาเหตุหลัก 3 ประการที่เด็กอ่านหนังสือไม่ออก

1. ครูไม่เข้าใจภาษาถิ่น ไม่สามารถสื่อสารภาษา กับเด็กนักเรียนได้ ครูผู้สอนควรรู้ภาษาถิ่นด้วย
2. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทย ในอดีตบางคนเข้าใจว่าเป็นบาป แต่ความคิดนี้ค่อยน้อยลงไป ปัจจุบันชุมชนในชนบทยากจนลง หนุ่มสาวละทิ้งถิ่นฐานเพื่อไปขายแรงงานในต่างประเทศ ทั้งชุมชนให้อ้างว้าง หว่าเหว มีแต่เด็ก คนแก่ และผู้ที่ย่อแอไปไหนไม่ได้ อยู่ในชุมชน
3. เด็กๆ ไม่สามารถเข้าใจภาษาที่ครูสอน ทำให้เด็กเบื่อหน่ายการเรียน และไม่อยากเรียน สุดท้ายทิ้งการเรียน กลายเป็นกลุ่มชนที่ด้อยพัฒนา

ในอดีต ชุมชนบ้านตลาขอยามูเคยมีการเคลื่อนไหวของขบวนการโจรก่อการร้าย และชาวบ้านยากจน พื้นดินเป็นพื้นที่ที่กว้างว่างเปล่าเพาะปลูกอะไรไม่ขึ้น ห่างไกลความเจริญ ชาวบ้านด้อยการศึกษา ทั้งด้านศาสนาและสามัญ ในชุมชนบ้านตลาขอยามู เคยมีโรงเรียนประชาบาลตั้งอยู่ 1 หลังชื่อว่า โรงเรียนบ้านห้วยน้ำเย็น แต่เนื่องจากเป็นชุมชนขนาดเล็ก มีคนตั้งบ้านเรือนอยู่รวมกันประมาณ 60 หลังคาเรือน พื้นดินเพาะปลูกอะไรไม่ขึ้น ชาวบ้านยากจนไม่มีอาชีพในชุมชน และหนุ่มสาวจะไปทำงานที่ต่างประเทศ ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง กรีดยาง ทำนา ค้าขาย มีรายได้เล็กน้อยไม่แน่นอน ชาวบ้านต้องออกไปรับจ้างต่างถิ่นจึงได้พานบุตรหลานไปด้วย เป็นเหตุให้โรงเรียนประชาบาลแห่งนั้นต้องยุบและเลิกไปในที่สุด เมื่อราวประมาณปี 2529

ปัจจุบัน เด็กๆ ในหมู่บ้านตลาขอยามู ต้องเดินทางด้วยเท้าเพื่อไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนบ้านควนดิน หมู่ 4 ระยะทางราวประมาณกว่า 2 กิโลเมตร ซึ่งในช่วงหน้าฝนน้ำจะท่วม การเดินทางไม่สะดวก เด็กจะหยุดเรียนบ่อย บางคนเลิกเรียนกลางคันไม่จบ ป.6 ส่วนเด็กที่ จบ ป.6 แล้ว มักจะเรียนต่อตามปอเนาะ เนื่องจากเสียค่าใช้จ่ายน้อย และมีความเชื่อมั่นว่าเด็ก

จะไม่ออกห่างจากศาสนา ซึ่งผู้ปกครองจะให้ความสำคัญในการเรียนศาสนามากกว่า เรียนทางสามัญเพียงอย่างเดียว

โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล (อนุสรณ์แห่งความดี) ได้ทำการศึกษาวิจัยโดยนำแผนการจัดกิจกรรมประจำวันชั้น อนุบาล 1 – 3 วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย , ภาษาอังกฤษ , และ ภาษาอาหรับ ที่บูรณาการศาสนาอิสลาม ของโรงเรียนเด็กเล็กนนท์ – นาด กรุงเทพมหานคร ฯ ซึ่งได้จัดทำแผนการสอนและหนังสือประกอบแบบเรียนมาตั้งแต่ปี 2519 - ปี 2539 ปัจจุบันได้ยกกิจการโรงเรียนเด็กเล็กนนท์ - นาดให้กับมูลนิธิดารุลอหฺซาน และใช้ชื่อใหม่ว่าโรงเรียนอนุบาลดาร์อหฺซาน มาเป็นต้นแบบในการจัดทำหลักสูตรฯ นำเพลง เกม คำคล้องจอง และคำทนายปริศนาที่บูรณาการศาสนาอิสลามจากสถานรับเลี้ยงเด็กนภาลัยมาเติมเต็มให้การเรียนการสอนมีสีสัน สนุกสนานและมีชีวิตชีวา และได้นำรูปแบบการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม หลักสูตรก่อนประถมศึกษา ปี 2540 มาเป็นต้นแบบในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม แบบบูรณาการศาสนาอิสลามในรายวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1 – 3 อย่างละ 2 ภาคเรียนๆละ 20 สัปดาห์ สำหรับหลักสูตรสามัญที่บูรณาการศาสนาอิสลาม ได้มีการศึกษาและจัดทำไว้ดังนี้

1. หลักสูตร และแผนการสอนโรงเรียนเด็กเล็ก นนท์- นาด ปี 2519 -

2539 เป็นหลักสูตรสามัญที่บูรณาการศาสนาอิสลามได้ชัดเจนมาก ถ้าครูผู้สอนมีความรู้ทางการศึกษาสามัญในระดับ ม. 6 - ปริญญาตรี และมีความรู้ศาสนาในระดับชั้น 7 – ชั้น 10 จะใช้หลักสูตรนี้ได้ดีและมีมาตรฐาน ดังนั้น ในปี 2540 ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรและแผนการสอนของโรงเรียนเด็กเล็กนนท์ – นาด มาใช้สอนในโรงเรียนและเห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของเด็กเล็กมุสลิม ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่บุคลากรทางการศึกษาคือผู้ดูแลเด็กเล็กในศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์มัธยมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่จะมีวุฒิการศึกษาทางสามัญต่ำ แต่มีความรู้ทางศาสนาค่อนข้างสูง ทำให้เป็นอุปสรรคในการที่จะใช้หลักสูตร แผนการสอน และแบบเรียนที่ประกอบเป็นรายวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1 – 3 โดยตรง เนื่องจากว่า ผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่บางคนยังใช้ภาษาไทย และอ่านออกเสียงภาษาไทยไม่ค่อยถูกต้องและชัดเจน ทำให้เป็นอุปสรรคค่อนข้างมากในการใช้หลักสูตรและแผนการสอนของโรงเรียนเด็กเล็กนนท์ – นาดโดยตรง และปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งคือตัวเด็กเอง เมื่อเริ่มมาเข้าโรงเรียนก็ยังไม่รู้ภาษาไทยต้องใช้ภาษาถิ่นควบคู่ไปด้วยทั้ง 2 ภาษา เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่พูดภาษาไทยอยู่แล้ว จะเห็นความแตกต่างค่อนข้างชัดเจนมาก

2. หลักสูตรสถานรับเลี้ยงเด็กนภาลัย ปี 2530 - 2538 ได้จัดทำไว้เพื่อ

เสนอต่อองค์การสันนิบาตมุสลิมนานาชาติ เมื่อ ปี 2533 ซึ่งมีโครงการจัดตั้งศูนย์แม่และเด็กมุสลิม โดยตระหนักถึงคุณค่าของการเผยแพร่ศาสนาอิสลามในรูปแบบของการศึกษาในระดับเด็กเล็ก ให้เผยแพร่ขยายไปตามชุมชนแออัดที่มีมุสลิมอยู่กันอย่างหนาแน่น จึงส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปดูแล

ประสานงานเพื่อหาข้อมูลในการดำเนินงานจัดตั้งโครงการจัดตั้งศูนย์แม่และเด็กมุสลิม จึงเข้าไปดูแลสถานรับเลี้ยงเด็กนภลัย เมื่อปี 2536 และในปี 2538 ทางองค์การสันนิบาตมุสลิมนานาชาติได้ยุบสถานรับเลี้ยงเด็กนภลัยไปรวมกับโรงเรียนมูลนิธิประทีปวิทยาทานที่บึงขวาง และได้ขยายระดับประถมศึกษา ป. 1 – ป. 6

3. หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พ.ศ. 2540

คณะผู้วิจัยได้เข้าร่วมอบรม

หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพครูอนุบาลเป็นเวลา 5 วัน จึงได้นำวิธีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมมาประยุกต์และทำใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1 - 3 และสร้างแบบประเมินความพร้อม ให้ครูแต่ละคนต่างประเมินเพื่อนครูด้วยกัน โดยใช้แบบฝึกหัดรายวิชาของนันท์ – นาถ เป็นเครื่องมือ และผู้วิจัยจะนิเทศงานให้แก่คณะครูในแต่ละสัปดาห์ ทั้งก่อนใช้แบบเรียนและหลังใช้แบบเรียนเพื่อหาปัญหา และปัจจัยเสริมที่จะสร้างการเรียนรู้และสรุปบทเรียนร่วมกัน โดยให้แต่ละคนบันทึกหาข้อบกพร่องและข้อมูลของตนเอง เพื่อประเมินตนเองและผู้ร่วมงาน

คำถามการวิจัย

จะจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาลศึกษา แบบบูรณาการศาสนาอิสลามในรายวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1 – 3 ของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล (อนุสรณ์แห่งความดี) โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านตลาดขอมยามูได้อย่างไร ?

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น แบบบูรณาการศาสนาอิสลามในราย วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับชั้นอนุบาล 1 – 3 ของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านตลาดขอมยามู บ้านบ่อทอง บ้านไผ่มัน และบ้านควนดิน
2. เพื่อสร้างมาตรฐานหลักสูตรท้องถิ่นชั้นอนุบาล 1 – 3 แบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และ ภาษาอาหรับโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเผยแพร่ไปในภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศต่อไป

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. รับเด็กนักเรียนในชุมชนตลาดขอมยามูและชุมชนละแวกใกล้เคียงจำนวนห้องเรียนละ 20 คน
2. จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลามในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1 – 3

3. ทดลองทำการสอนในชั้นอนุบาล 1 – 3 โดยครูและกลุ่มแม่บ้านอาสาสมัครที่มีความรู้มาช่วยสอน สังเกตพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงที่เด็กได้มีการเรียนรู้ และบันทึกผลการเรียนรู้และบันทึกผลการเรียนการสอนในแต่ละวัน
4. ทำแบบประเมินผลการสอน ในทุกวัน และสรุปผลในวันศุกร์ทุกสัปดาห์ โดยครูและกลุ่มแม่บ้านช่วยสอน

รายชื่อคณะครูและกลุ่มแม่บ้านอาสาสมัคร

ชื่อ-สกุล	วุฒิการศึกษา	ศาสนา	ประจำชั้น	ที่อยู่ปัจจุบัน
นางฟาฎิมะฮ์ แวสะมาแอ	ปริญญาตรี	-	หัวหน้าโครงการ	48 ม. 2 ต.บ่อทอง
นางสาวอารีตา กะลุแป	ม.6	ชั้น 10	อนุบาล 1	79 ม.7 ต.บุญุด
นางสิติรอนานี สาแม	ม.6	ชั้น 10	อนุบาล 1	14 ม.4 ต.บ่อทอง
นางสาวอามีเนาะ กามาร์	ม.6	ชั้น 10	อนุบาล 2	1 ม.2 ต.กะมียอ
นางสาวอาชีซะห์ บากา	ม.6	ชั้น 10	อนุบาล 2	10/1 ม.2 ต.กะมียอ
นางปัทมา ลาเตะ	ม.6	ชั้น 10	อนุบาล 3	15/12 ม.6 ต.บ่อทอง
นางแวลีเมาะ แวซูลง	ปวช.	ชั้น 4	อนุบาล 3	15/3 ม.6 ต.บ่อทอง
นางสาวฮัฟเซาะห์ ยูโซะ	ม.6	ชั้น 10	พิเศษ	52 ม. 2 ต.บ่อทอง
นายอนันท์วัฒน์ สัจจรักษ์	ปวช.	-	ธุรการ	48 ม. 2 ต.บ่อทอง
นายมุฮัมหมัดญะฟาร์ แวสะมาแอ	ม.6	ชั้น 4	ประสานงานชุมชน	48 ม. 2 ต.บ่อทอง

5. ทำการประเมินผลการสอนโดยคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนจริยอิสลามศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน จากบ้านตลาซอฮามู บ้านบ่อทอง บ้านไผ่มัน และบ้านควนดิน

รายชื่อคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

ชื่อ-สกุล		วุฒิ	ตำแหน่ง	ที่ทำงาน
นายมะแอ	ลาเตะ	ปริญญาตรี	ประธาน	โต๊ะอิหม่าม ม.6 ต.บ่อทอง
นายมุฮัมหมัด	หะยีแวสอเฮาะ	ม.6	รองประธาน	โต๊ะอิหม่าม ม.3 ต.บ่อทอง
นายอาลี	เจมะ	ชั้น 10	รองประธาน	โต๊ะอิหม่าม ม.2 ต.บ่อทอง
นายมุฮัมหมัดญะฟาร์	แวสะมาแอ	ม.6	เลขานุการ	โรงเรียนจริยอิสลามศึกษา
นางฟาฏิมะฮ์	แวสะมาแอ	ปริญญาตรี	เลขานุการ	โรงเรียนจริยอิสลามศึกษา
นายอัदनันอุเซ็ง	ดอเลาะ	ปริญญาตรี	กรรมการ	ครูโรงเรียนอาชีสสถาน
นางอาลิสะ	ยูนู	ชั้น 10	กรรมการ	ธุรกิจส่วนตัว ม. 6
นายมุฮัมหมัด	กาโฮง	ชั้น 10	กรรมการ	ธุรกิจส่วนตัว ม. 6
นายกาเดร์	ดาเล็ง	ชั้น 4	กรรมการ	ธุรกิจส่วนตัว ม. 2
นายเซ็ง	มะเด็ง	ชั้น 4	กรรมการ	ผู้ช่วย ผู้ใหญ่บ้าน ม.2
นายกอเซ็ง	สาแม	ชั้น 4	กรรมการ	ผู้ใหญ่บ้าน ม.2 ต.บ่อทอง
นายดอเลาะ	ยามา	ชั้น 10	กรรมการ	ผู้ใหญ่บ้าน ม.5 ต.บ่อทอง
นายอัปดุลเลาะ	เจะยอ	ชั้น 10	กรรมการ	เทศมนตรี
นายมาหะมะชากี	โตะแวหลง	ชั้น 4	กรรมการ	ธุรกิจส่วนตัว ม. 6
นางนฤมล	มินทรศักดิ์	อนุปริญญา	กรรมการ	ธุรกิจส่วนตัว ม. 2

6. นำผลการประเมินไปปรับปรุงหลักสูตรชั้นอนุบาล 1 – 3 แบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ มาทำการทดลอง สอนตามหลักสูตรที่ได้ปรับปรุง
7. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ นำเสนอผลการดำเนินงานและการปรับปรุงหลักสูตร ให้ผู้สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบและข้อเสนอแนะ ทุก 6 เดือน คือ วันที่ 30 ตุลาคม 2543 และ วันที่ 9 เมษายน 2544 ณ หอประชุมวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
8. จัดประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 2 เดือนต่อครั้ง เพื่อร่วมกันพิจารณาหาแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนให้สำเร็จในเบื้องต้นเรื่องการให้ได้รับใบอนุญาตของโรงเรียน
9. จัดทำเอกสารหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่ต่อไป

รายชื่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ-สกุล	วุฒิ	ตำแหน่ง	ที่ทำงาน
นายธีระ มินทราศักดิ์	ปริญญาตรี	ประธาน	(ผอ.ม.ค.) ศอ.บต. ยะลา
นายมงคล แก้วช่วย	ปริญญาตรี	รองประธาน	ศึกษานิเทศก์ อ. หนองจิก
นายทวีรัตน์ สุขหลง	ปริญญาตรี	รองประธาน	ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษา อ. เมือง
นายชานูชี เบญจมันต์	ปริญญาตรี	กรรมการ	หัวหน้าศึกษานิเทศก์ สปอ.ยะรัง
นายอับดุลเลาะ อับรู	ปริญญาโท	กรรมการ	วิทยาลัยอิสลามศึกษา มอ.ปัตตานี
นายวศิน สาเกาะ	ปริญญาตรี	กรรมการ	ศูนย์เด็กกำพร้า บ้านสุโหงปาแน
นางมัยยัม สาเกาะ	ปริญญาตรี	กรรมการ	ศูนย์เด็กกำพร้า บ้านสุโหงปาแน
นางศศิรัตน์ พิชัยยุทธ	ปริญญาตรี	กรรมการ	นักวิชาการ 6
นายสุวัฒน์ จามจุรี	ปริญญาตรี	กรรมการ	สื่อมวลชน ทางน้ำ
นางบงกช นภาพงษ์	ปริญญาโท	กรรมการ	สำนักส่งเสริมการศึกษา มอ.ปัตตานี
นายอนุชา อรรถาอนุชิต	ปริญญาตรี	กรรมการ	เลขาธิการ กองทุนชุมชน
นางฟาวิมะฮ์ แวสะมาแอ	ปริญญาตรี	กรรมการ	โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล
นายมุฮัมหมัดญะฟัรแวสะมาแอ	ม.6	กรรมการ	โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล
	ม.6	กรรมการ	นายกเทศมนตรี บ่อทอง
นายแวอาแซ หะยีเลาะ	ปริญญาตรี	กรรมการ	โครงการทักษิณพัฒนา ค่ายอิงคยุทธ
ร.ท.อนุชิต หะยีเด	ปริญญาตรี	กรรมการ	
นายอับดุล สุดวิไล			"

ระยะเวลาศึกษา

ตั้งแต่วันที่ 1 พ.ค. 2543 - วันที่ 30 เมษายน 2544

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 1-3 จำนวน 82 คน จากโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล เป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนชนบท พื้นฐานของชุมชนส่วนใหญ่เป็นคนยากจน มีอาชีพรับจ้างตัดยาง รายได้น้อย ไม่สามารถส่งบุตรหลานให้มีการศึกษาได้สูงกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ชุมชนหมายถึงคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาผู้ปกครอง คณะครูแม่บ้าน และกลุ่มสตรีอาสาสมัครจาก 4 หมู่บ้าน คือบ้านตลาดขอมยามู บ้านไผ่มั่น บ้านบ่อทอง และบ้านควนดิน ที่เข้ามาช่วยสอนในโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาโดยมิได้หวังสิ่งตอบแทนใดๆ

นอกจากค่าน้ำใจเพียงเล็กน้อยที่ทางโรงเรียนมอบให้ แต่ก็อาจจะไม่ได้รับทุกเดือน เนื่องจากโรงเรียนไม่ได้เก็บค่าเรียนจากผู้ปกครอง เป็นการเรียนแบบให้เปล่า ผู้ปกครองจะสมทบค่าอาหารและ อาหารว่าง + นมให้ เดือนละ 300 บาท แต่ไม่สามารถเก็บได้ทุกคน

3. การสร้างหลักสูตรท้องถิ่น ใช้ฐานคิดแบบบูรณาการศาสนาอิสลามเข้าไปในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ จากโรงเรียนเด็กเล็กนันท์ - นาท ใช้เพลง เกม คำคล้องจอง และคำทายปริศนาจากสถานรับเลี้ยงเด็กนภาลัย และใช้แผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม หลักสูตรก่อนประถมศึกษา ปี 2540 มาเป็นต้นแบบในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น
4. การจัดทำโครงการแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม แบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล ชั้นอนุบาล 1 - 3 ชั้นละ 2 ภาคเรียนๆละ 20 สัปดาห์
5. การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1 - 3 ของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล

ผลที่ได้รับ

1. ได้กลุ่มเด็กนักเรียนในชุมชนตลาดขอมยามูและชุมชนใกล้เคียงเข้าร่วมโครงการวิจัยประมาณ 82 คน ต่อมาค่อยลดน้อยลงเหลือประมาณ 75 คน เนื่องจากผู้ปกครองไปทำงานที่มาเลเซียได้นำเด็กไปอยู่ด้วย เพราะเด็กอยู่ที่บ้านไม่มีคนดูแล บางส่วนมีปัญหาเรื่องสุขภาพ เด็กๆในชุมชนเจ็บป่วยบ่อย ร่างกายอ่อนแอ สาเหตุจากปัญหาจากความยากจนของชุมชนชนบท
2. ได้หลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลามในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1 - 3 ที่จะนำไปจัดทำโครงการแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม ฯ ในโรงเรียนจริยอิสลามศึกษา
3. ได้โครงการแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมแบบบูรณาการศาสนาอิสลามในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1 - 3 ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ ชั้นเรียนละ 1 เล่ม ที่จะนำไปทดลองสอนในโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล

4. ได้กระบวนการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กนักเรียน รวมทั้งผลการเรียนการสอนในแต่ละวันจากครูและกลุ่มแม่บ้านอาสาสมัครในการทดลองทำแผนการจัดประสบการณ์การเตรียมความพร้อมแบบบูรณาการศาสนาอิสลามในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ในชั้นอนุบาล 1-3 ชั้นละ 2 ภาคเรียนๆ ละ 20 สัปดาห์ จำนวน 6 เล่ม
5. ได้ผลการประเมินการสอนของแต่ละสัปดาห์ จากครูและกลุ่มแม่บ้านช่วยสอน โดยสอดแทรกในท้ายบทแต่ละสัปดาห์ของแผนการจัดประสบการณ์การเตรียมความพร้อมชั้นอนุบาล 1 - 3 ประจำสัปดาห์ ซึ่งจะรวมทั้งคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์
6. ผลการประเมินการสอนจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียนจริยอิสลามศึกษา (อนุสรณ์แห่งความดี) ในแต่ละเดือน จะประเมินได้จากการเรียนของเด็ก ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับเด็ก การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยเปรียบเทียบกับเด็กที่เรียนในโรงเรียนกับเด็กที่เรียนในโรงเรียนอื่นๆ มิได้ประเมินจากเอกสารเนื่องจากไม่มีงบประมาณ และคณะกรรมการที่มาประชุมจะรับฟังและรับทราบข้อมูลความก้าวหน้าของโรงเรียนและการพัฒนาหลักสูตร ฯ ด้วยการฟังการสรุปผลในแต่ละเดือนด้วยวาจา และบันทึกการประชุม มีการประเมินผลจากพฤติกรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กๆ ที่ได้ กลับไปที่ บ้านและเด็กมีพฤติกรรมที่ดีแตกต่างจากเด็กที่เรียนในโรงเรียนอื่น เช่นเด็กจะอ่านดุอาอ์ประจำวันเสมอและเด็กจะไปละหมาดโดยไม่ต้องตักเตือน เด็กมีกิริยามารยาทดีไม่ก้าวร้าวต่อผู้ใหญ่ และได้ไปขึ้นเวทีการแสดงตามงานรื่นเริงที่จัดในหมู่บ้านในเทศกาลสำคัญเช่นวันฮารีรายอ วันอาชูรอ การแสดงสรุปรอบ 6 เดือน และสรุปผลในรอบ 1 ปี ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี ผลสรุปเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง
7. ได้ข้อสรุปรายงานการประชุมประจำเดือนทั้งจากคณะครูและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา
8. ได้ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษามาช่วยชี้แนะข้อบกพร่อง และเพิ่มเติม เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และนำไปทดลองสอนต่อ
9. ได้หลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลามในรายวิชา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1-3 ฉบับสมบูรณ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล (อนุสรณ์แห่งความดี)

10. ได้โครงการแผนการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมแบบบูรณาการศาสนาอิสลามใน
รายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ฉบับสมบูรณ์ ชั้น
อนุบาล 1 - 3 ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ จำนวนชั้นเรียนละ 1 เล่ม

ฟาฎิมะฮ์ แวสะมาแอ

30 มิ.ย 2534

บทที่ 2

กระบวนการวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

ความเป็นมา

ในภาคปลายปีการศึกษา 2540 ทางโรงเรียนจริยอิสลามศึกษา (อนุสรณ์แห่งความดี) ได้เปิดรับสมัครเด็กที่ตกค้างไม่ได้เข้าเรียนที่ใด ซึ่งรุ่นแรกจะมีเด็กนักเรียน 6 คน โดยผู้วิจัยได้นำแบบฝึกหัดของโรงเรียนเด็กเล็กนันท - นาถที่ได้จัดทำไว้แล้วเป็นชุดวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ชั้นอนุบาล 1 – 2 และภาษาอาหรับ ชั้นอนุบาล 1 – 3 มาใช้กับเด็กในโรงเรียน และได้พบปัญหาข้อจำกัดเรื่องการสื่อสารภาษา กับเด็ก ผู้วิจัยไม่สามารถวัดผลและประเมินเด็กได้ว่าเข้าใจสิ่งที่ครูสอนหรือไม่ การเรียนการสอนไม่สนุกเป็นไปได้ช้ากว่าที่คิดไว้ ผู้วิจัยจึงคิดหาเครื่องมือเพื่อจะสื่อสารกับเด็กให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น จึงได้นำบทเพลงเด็กมุสลิมที่บูรณาการศาสนาอิสลาม และเกมบูรณาการต่างๆ รวมทั้งคำทายปริศนาที่เคยทำไว้เมื่อครั้งที่ผู้วิจัยได้เปิดสอนโรงเรียนเด็กเล็กนันทนาถที่กรุงเทพฯ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ สนุกสนาน และไม่เบื่อ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาษาร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับเด็กนักเรียน มีอยู่เพลงหนึ่งที่ผู้วิจัย และนักเรียนร่วมกันแต่งเพลงด้วยกัน เพลงนั้นชื่อว่า **เพลงผลไม้** โดยให้เด็กๆ ช่วยกันบอกชื่อผลไม้ที่นักเรียนชอบ และผลไม้ที่นักเรียนรู้จัก ครูวาดรูปไว้บนกระดาน ครูหาทำนองเพลงใส่เข้าไป สลับเปลี่ยนไปหลายทำนองแล้วลองช่วยกันร้อง บางครั้งเพลงไม่ลงตัว ครูจะหาภาพผลไม้มาให้เด็กดูแล้วถามว่าผลไม้คืออะไร? เด็กจะตอบครูเป็นภาษายาวี ครูจะบอกกลับไปเป็นภาษาไทย ทบทวนหลายครั้งจนเด็กจำได้แม่นยำ ครูวางภาพผลไม้เรียงตามลำดับเพลง ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง สุดท้ายก็ได้ข้อตกลงร่วมกัน โดยใช้เวลาประมาณ 3 อาทิตย์ ซึ่งจะมีเนื้อร้องดังนี้คือ

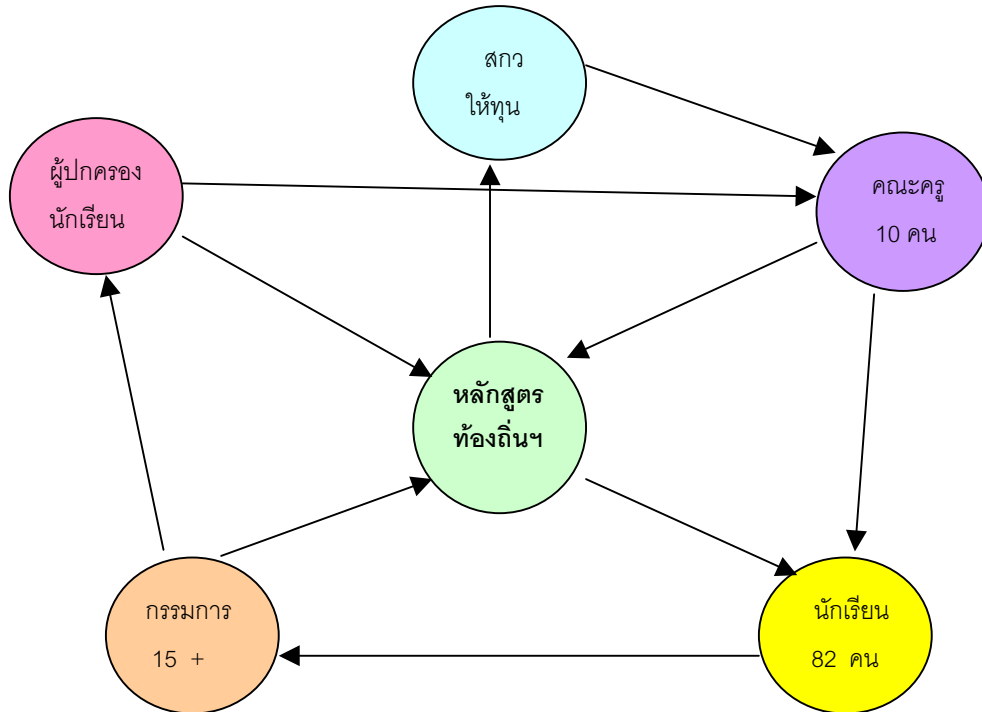
เพลงผลไม้

อัลฮัมดุลิลลาฮ์ ที่อัลเลาะห์เมตตา	ประทานลงมาผลไม้มากมาย
เราต้องซุโกรต่ออัลเลาะห์ตะอาลา	เราต้องกล่าวว่า อัลฮัมดุลิลลาฮ์
มะเฟือง มะไฟ มะละกอ น้อยหน่า	แตงกวา แตงไทย ลำไย แตงโม
ส้มโอ มังคุด ละมุด พุทรา	อัลเลาะห์ให้มามากมายเหลือคณา

ต่อมาผู้วิจัยมีทีมงานที่เป็นครูท้องถิ่นจึงได้ดัดแปลงเพลงผลไม้เป็นภาษายาวีด้วย และอีกหลายๆ เพลงก็พยายามให้เป็นภาษายาวี แต่ปรากฏว่าเด็กจะชอบร้องเพลงไทยมากกว่า เพลงยาวี อาจเป็นเพราะว่าค่านิยมเปลี่ยนไป ถ้าเด็กคนไหนพูดไทยได้แต่เด็กจะถูกละเลยและมอง

ว่าเก่งสามารถพูดได้ 2 ภาษา ซึ่งเป็นความชื่นชมของคนรอบข้างนับว่าเป็นความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่ดี

แผนภูมิการมีส่วนร่วมของชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

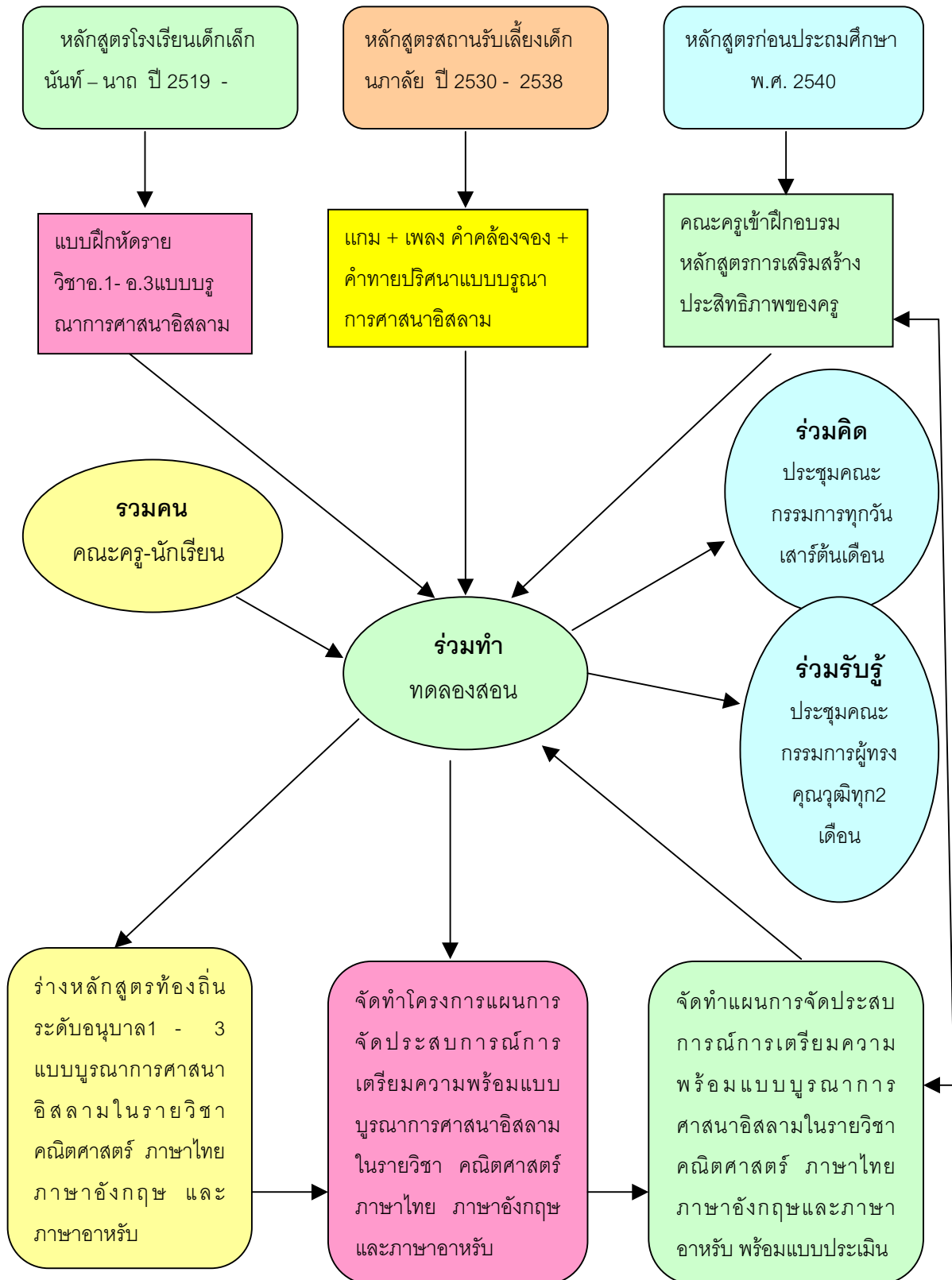
การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน คำว่าชุมชนในที่นี้ หมายถึงกลุ่มคน ครู นักเรียน และชุมชนที่มาร่วมตัวกันในโรงเรียนจริยอิสลามศึกษา เพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันสรุปบทเรียนทำให้เกิดเรียนรู้ซึ่งกันและกัน หรืออีกนัยหนึ่ง นักเรียน ครู และคนในชุมชนที่สนใจในเรื่องการศึกษา ทุกคนต่างอยู่ในกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน คือ เป็นทั้งผู้สอนและผู้เรียนไปพร้อมๆกัน ดังนั้นชุมชนในที่นี้จึงหมายถึงกลุ่มคนโรงเรียนจริยอิสลามศึกษา(อนุสรณ์แห่งความดี) ที่มีคนหลากหลายพื้นที่เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างมาตรฐานหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาซึ่งประกอบด้วย

1. นักเรียนชั้นอนุบาล 1 จำนวน 29 คน ครูประจำชั้น 2 คน
2. นักเรียนชั้นอนุบาล 2 จำนวน 24 คน ครูประจำชั้น 2 คน
3. นักเรียนชั้นอนุบาล 3 จำนวน 19 คน ครูประจำชั้น 2 คน (เด็ก ป. 1 10 คน)
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 4 คน
5. คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาจาก 4 หมู่บ้านจำนวน 15 ท่าน

6. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 ท่าน

7. ผู้ปกครอง และผู้สนใจในด้านการศึกษา

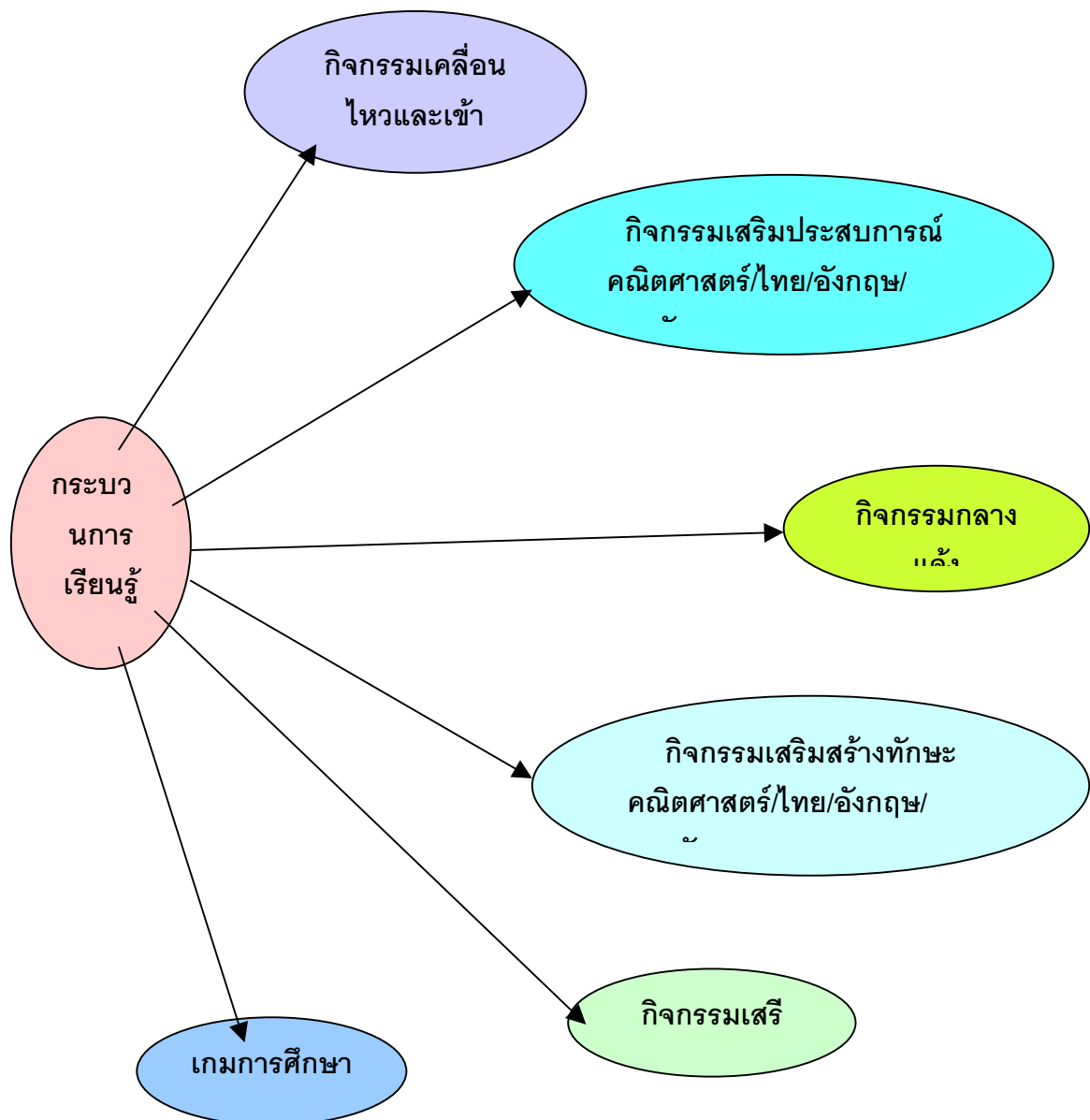
**กระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาล1 - 3
ของโรงเรียนจริยอิสลามศึกษา(อนุสรณ์แห่งความดี)**

กระบวนการสร้างการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมในแต่ละวัน ได้แยกกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการศาสนาอิสลามในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ โดยให้มีการเรียนปนเล่น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สร้างกิจกรรมให้หลากหลาย มีเนื้อหารายวิชาอย่างเดียวกัน สร้างบรรยากาศให้น่าเรียน เวิร์กให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทุกกิจกรรมในแต่ละวัน

การจัดกิจกรรมประจำวันประกอบด้วย

การจัดกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

เราช่วยกันคิด หลักสูตรนี้แต่เดิมเราได้นำมาจากโรงเรียนเด็กเล็กนนท์ – นาค กรุงเทพฯ เมื่อโรงเรียนได้นำมาใช้จึงต้องปรับใหม่เพื่อให้สอดคล้องต่อบริบทชุมชนบ้านตลาดมอญที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาถิ่น

ผิตช่วยกันแก้ โรงเรียนได้ครูและกลุ่มแม่บ้านที่ไม่เคยมีประสบการณ์การสอนมาก่อน เราจึงต้องมาเรียนรู้ร่วมกัน ในทุกๆด้านเพื่อจะหล่อหลอมให้ใจเราทำงานอย่างมีเป้าหมายและไปในทิศทางเดียวกัน โดยการรับฟังเสียงสะท้อนจากชุมชนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ท้อแท้ให้กำลังใจ ในการทำงานย่อมต้องพบปัญหามากมายและอุปสรรคนานัปการ แต่พวกเราก็ไม่ย่อท้อ พยายามฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหมด ด้วยการต่างคอยช่วยชี้แนะและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

นำสู่จุดหมาย เรามุ่งหวัง อยากเห็นเด็กๆเล็กๆของเราเติบโตอย่างมีความรู้ คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพ แข่งขันกับเขาได้ และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในวัฒนธรรมที่หลากหลายด้วยความสันติสุข

เพื่อให้อัลเลาะห์พอใจ คนมุสลิมที่ดั้นนั้น เมื่อเขาทำสิ่งใดที่เป็นสิ่งที่ดีงาม เป้าหมายสูงสุดของเขาก็คือเพื่อให้อัลเลาะห์พอใจ แม้ในใจของเขามีความคิดเพียงแค่เสี้ยวหนึ่งคือทำเพื่อต้องการคำสรรเสริญเยินยอจากผู้อื่นแล้วไซ้ร้ แน่แท้เขาย่อมขาดทุน สิ่งเดียวที่หล่อหลอมหัวใจของพวกเราทุกคนได้ในทุก ๆสภาวะการณ์ก็คือ เราทำทุกอย่างเพื่อให้อัลเลาะห์พอใจ

การประชุมสรุปงาน แบ่งการประชุมได้ดังนี้คือ

การประชุมทุกวันศุกร์สุดสัปดาห์

คณะครูและผู้วิจัย จะประชุมสรุปบทเรียนในวันศุกร์ทุกสัปดาห์ เวลา 13.30 - 14.00 น ช่วงเด็กนอนหลับพักผ่อน แต่ก่อนเคยประชุมหลังโรงเรียนเลิกทำให้เด็กกลับบ้านช้ากว่าวันปกติ และเคยประชุมในช่วงเวลา 14.30 น - 15.00 น ครูจะไม่ค่อยมีสมาธิในการประชุม เพราะเด็กจะเตรียมตัวกลับบ้าน และวันเสาร์เดือนละ 1 ครั้งประชุมร่วมกับคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และประชุมร่วมกับคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

การประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกๆ 2 เดือน

ข้อสรุป

หลักสูตรท้องถิ่นแบบบูรณาการศาสนาอิสลาม ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ระดับอนุบาล1 - 3 ที่เกิดขึ้นนี้เป็นความร่วมมือของหลายฝ่ายในสังคม ซึ่งยังคงเป็นของใหม่สำหรับชุมชนในชนบทอย่างบ้านตลาดขอมายู บ้านไผ่มั่น บ้านบ่อทอง และบ้านควนดินแต่อย่างไรก็ตามนับเป็นการเริ่มต้นที่ดีชุมชนมีการตื่นตัวมากขึ้น มองเห็นศักยภาพของตนเอง ของชุมชน เห็นพลังความคิด ของมวลชนกล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง เกิดความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทรเกิด ความภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนได้มีส่วนร่วมในทุกด้าน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันสรุปบทเรียน และรับผลจาก การกระทำร่วมกัน เป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างมากมาย สิ่งหนึ่งซึ่งผู้วิจัยได้ตระหนักและรับรู้ คือความมีน้ำใจของเพื่อนพ้องที่

ร่ายล้อมอยู่ใกล้ตัว

ด้วยงานของเราคืองานอาสา
เราจึงมีครูมากมายในวันนี้
และงานของเราเป็นสิ่งที่ดี
จึงมีคนมากมายมาช่วยกัน

- นี่คือการภูมิใจของพวกเขาทุกคน
- ที่ได้มีส่วนช่วยสร้างสรรค์สังคมให้งดงามและน่าอยู่
- ที่นี้มีการเรียนรู้ ทุกคนต่างแสวงหา
- ที่นี้มีความรัก..... มีความเมตตา
- เราหวังว่า.....ทุก ๆ ชุมชน
- จะมีการเรียนรู้ร่วมกันเหมือนเราตลอดไป

บทที่ 3

โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล (อนุสรณ์แห่งความดี)

โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล (อนุสรณ์แห่งความดี) ตั้งอยู่เลขที่ 48 หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อ.หนองจิก จังหวัดปัตตานี (94170) เป็นโรงเรียนสังกัดการศึกษาเอกชนแห่งเดียว และแห่งแรกของอำเภอหนองจิก ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง มีอาณาเขตติดต่อกัน 8 หมู่บ้าน คือ หมู่ 2 บ้านตลาดข่อย หมู่ 3 บ้านไผ่มัน หมู่ 4 บ้านควนดิน หมู่ 5 บ้านป่าแดง หมู่ 6 ตลาดบ่อทอง หมู่ 7 บ้านบ่อทอง หมู่ 8 โลกกอ และหมู่ 4 บ้านดอนยาง ต.บางเขา รวมพื้นที่ 19.75 ตารางกิโลเมตร = 12343.75 ไร่ เป็นเทศบาลที่มีเนื้อที่มากที่สุดของจังหวัดปัตตานี และในพื้นที่หมู่ที่ 2 เป็นชุมชนที่ล้ำหลัง ชาวบ้านในชุมชนยังขาดการพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานที่ดี ให้ทัดเทียมกับชาวบ้านหมู่บ้านอื่นๆ ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านโภชนาการ ด้านการศึกษา และสุขภาพที่ดีถ้วนหน้า

ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลบ่อทอง

1. สภาพทั่วไป

1.1 ลักษณะที่ตั้ง

เทศบาลตำบลบ่อทอง ตั้งอยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ทางทิศตะวันตกตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 ระยะทางประมาณ 16 กิโลเมตร (เดิมเป็นสุขาภิบาลบ่อทอง ได้จัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 24 กันยายน 2536 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 110 ตอนที่ 175 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2536 และได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลบ่อทองตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542) ระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 1,054 กิโลเมตร โดยมีจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสงขลา

เทศบาลตำบลบ่อทอง มีพื้นที่ทั้งหมด 19.75 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย หมู่ที่ 4,6,7,8 และบางส่วนของหมู่ที่ 2,3,5 ของตำบลบ่อทอง และบางส่วนของหมู่ที่ 4 ตำบลบางเขา

ด้านเหนือ ตั้งแต่หลักเขตที่ 1 ซึ่งตั้งอยู่เป็นแนวเส้นตั้งฉากกับศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 บ้านคูหา-จะนะ ระยะ 300 เมตร ตรงจุดที่อยู่ห่างจากจุดศูนย์กลางคลองส่งน้ำชลประทานตัดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 บ้านคูหา - จะนะ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 บ้านคูหา-จะนะ ระยะ 500 เมตร

จากหลักเขตที่ 1 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านถนนไปทางบ้านบางเขา และคลองระบายน้ำสายใหญ่สายที่ 2 ถึงหลักเขตที่ 2 ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองระบายน้ำสายใหญ่สายที่ 2 ฝั่งเหนือตรงจุดห่างจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 คลองแะ-นราธิวาสตัดกับคลองระบายน้ำสายใหญ่สายที่ 2 ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตามแนวคลองระบายน้ำสายใหญ่สายที่ 2 ระยะ 1,000 เมตร

จากหลักเขตที่ 2 เป็นเส้นเลียบริมคลองส่งน้ำสายใหญ่สายที่ 2 ฝั่งเหนือ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 คลองแะ-นราธิวาส ถึงหลักเขตที่ 3 ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองระบายน้ำสายใหญ่สายที่ 2 ฝั่งเหนือ ตรงจุดที่ตั้งอยู่บนเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลบ่อทอง กับตำบลปูโละปูโย อำเภอนongจิก จังหวัดปัตตานี

ด้านตะวันออก จากหลักเขตที่ 3 เป็นเส้นเลียบบนเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลบ่อทองกับตำบลปูโละปูโย อำเภอนongจิก จังหวัดปัตตานี ไปทางทิศใต้ ถึงหลักเขตที่ 4 ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นแบ่งเขตระหว่างตำบลบ่อทองกับตำบลปูโละปูโย อำเภอนongจิก จังหวัดปัตตานี ตรงจุดที่อยู่ห่างตามแนวเส้นขนานกับศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 คลองแะ-นราธิวาส ระยะ 800 เมตร

ด้านใต้ จากหลักเขตที่ 4 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ถึงหลักเขตที่ 5 ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอนongจิก กับอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานีตรงจุดที่อยู่ห่างตามแนวเส้นขนานกับศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 คลองแะ-นราธิวาส ระยะ 1,000 เมตร

จากหลักเขตที่ 5 เป็นเส้นเลียบบนเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอนongจิกกับอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ฝั่งเหนือ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ 6 ซึ่งตั้งอยู่บนเส้นแบ่งเขตระหว่างอำเภอนongจิก กับอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ซึ่งตั้งอยู่ห่างตามแนวเส้นขนานกับศูนย์กลางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 คลองแะ-นราธิวาส ระยะ 1,000 เมตร

ด้านตะวันตก จากหลักเขตที่ 6 เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ถึงหลักเขตที่ 7 ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนบ่อทอง-บ้านควนคูหา ฝั่งใต้ ตรงจุดที่อยู่ห่างจากถนนบ่อทอง-บ้านควนคูหาบรรจบกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 คลองแะ-นราธิวาส ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ตามแนวถนนบ่อทอง-บ้านควนคูหา ระยะ 2,800 เมตร

จากหลักเขตที่ 7 เป็นเส้นตรงไปทางทิศเหนือ บรรจบกับหลักเขตที่ 1

1.2 สภาพภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ราบลุ่ม เป็นทุ่งนา สวนยางพารา และสวนผลไม้ มีคลองชลประทาน และคลองส่งน้ำชลประทานผ่านในพื้นที่ของเทศบาล

ลักษณะภูมิอากาศ แบบร้อนชื้น มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เดือนกรกฎาคม และฤดูฝน ระหว่างเดือนสิงหาคม-เดือนมกราคม โดยฝนตกชุกระหว่างเดือนพฤศจิกายน-เดือนธันวาคม ของทุกปี

1.3 สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

สภาพเศรษฐกิจ ของชุมชนเทศบาลตำบลบ่อทอง ประชากรในชุมชนเทศบาลตำบลบ่อทอง ประมาณร้อยละ 75 ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม สำหรับอาชีพนอกภาคการเกษตร ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายและรับจ้าง โดยมีร้านค้าในชุมชนประมาณ 41 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นร้านค้าเบ็ดเตล็ด ร้านตัดเสื้อ ร้านเสริมสวย ร้านอุปกรณ์เครื่องเหล็ก ร้านอุปกรณ์ไฟฟ้า ร้านวัสดุก่อสร้างที่ให้บริการภายในชุมชนและพื้นที่ที่อยู่โดยรอบ นอกจากนี้ยังเป็นกิจการร้านค้าอาหารที่ให้บริการแก่ผู้คนที่สัญจรไป-มา บนถนนสายหลักของชุมชน ระบบตลาดการเกษตรของเทศบาลตำบลบ่อทอง หรือที่เรียกว่าตลาดนัด ซึ่งเป็นตลาดนัดของเอกชน ผู้จำหน่ายผลผลิตในตลาด ได้แก่ เกษตรกรผู้ผลิต พ่อค้าแม่ค้ารายย่อย ซึ่งผู้ซื้อคือประชาชนในพื้นที่ และผู้ที่อยู่ในชุมชนใกล้เคียง เพื่ออุปโภค-บริโภค การซื้อขายผลผลิตจะซื้อขายกันแบบเงินสด

สภาพสังคม เป็นชุมชนที่มีการตั้งถิ่นฐานแบบกระจายตัวตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 และหมายเลข 43 ประชาชนนับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ (ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม)ความสัมพันธ์ของคนในสังคมเป็นแบบเครือญาติ มีวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญสืบต่อกันมา เช่นประเพณีฮารีรายอ ประเพณีทำบุญเดือนสิบ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

2.1 การคมนาคมขนส่ง

สภาพปัจจุบันเทศบาลตำบลบ่อทอง สามารถติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง โดยมีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 คลองแจะ-นราธิวาส เป็นถนนสายหลักที่มีความที่สูงสุดของชุมชน เชื่อมการคมนาคมระหว่างอำเภอหนองจิก และอำเภอโคกโพธิ์ ผ่านพื้นที่ตอนกลางของชุมชนเทศบาลตำบลบ่อทอง เป็นถนนลาดยางมีขนาดเขตทางกว้าง 30.0 เมตร ผิวจราจร 13.0 เมตร
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 บ้านคูหา-จะนะ เป็นถนนสายหลักที่สำคัญอีกสายหนึ่ง ที่ผ่านบริเวณทางเหนือของชุมชน เชื่อมต่อกับจังหวัดสงขลา มีเขตทางกว้าง 30.0 เมตร ผิวจราจร 13.0 เมตร
- ถนน รพช. ปน. 11012 (บ้านบ่อทอง-ยะรัง) เป็นถนนสายรองที่เชื่อมกับชุมชนต่าง ๆ ของอำเภอหนองจิก และอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ผ่านพื้นที่ทางด้านตะวันออกของชุมชน มีเขตทางกว้าง 30.0 เมตร ผิวจราจร 6.0 เมตร
- ถนนสายบ้านบ่อทอง-บ้านควนคูหา เป็นถนนสายรองของชุมชนที่เชื่อมกับชุมชนต่าง ๆ ทางด้านตะวันออกของชุมชน มีเขตทางกว้าง 8.0 เมตร ผิวจราจร 6.0 เมตร

ในด้านการขนส่งผู้โดยสาร ปัจจุบันเทศบาลตำบลบ่อทอง ยังไม่มีสถานีขนส่งสำหรับการหยุดรับ-ส่ง ผู้โดยสาร อาศัยศาลาที่พักผู้โดยสาร ซึ่งตั้งอยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 มีรถโดยสารประจำทางหลายสายผ่านชุมชน ได้แก่ รถโดยสารประจำทางสาย เช่น สายรถปัตตานี-โคกโพธิ์, ปัตตานี – นาประดู่, ยะลา – ปัตตานี, ปัตตานี – หาดใหญ่, กรุงเทพฯ – ยะลา, กรุงเทพฯ – ปัตตานี, กรุงเทพฯ – ปัตตานี – สุโขทัย และรถตู้ปรับอากาศสายปัตตานี - หาดใหญ่เป็นต้น สำหรับการสัญจรทางอากาศนั้น มีสนามบิน 1 แห่ง แต่ได้หยุดบริการแล้วตั้งแต่ปี 2538

2.2 การไฟฟ้า

รับผิดชอบและดำเนินการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี มีผู้ใช้ไฟฟ้าจำนวน 2,226 ครัวเรือน

2.3 การประปา

มีระบบประปาหมู่บ้านและใช้น้ำบาดาล

2.4 การสื่อสารและโทรคมนาคม

- เทศบาลตำบลบ่อทอง มีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ จำนวน 1,113 เลขหมาย
- การไปรษณีย์ ไม่มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง มีแม่ข่ายวิทยุสื่อสาร 1 แห่ง

2.5 การจราจร

การจราจรคับคั่งบริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 และหมายเลข 43 (ถนนเพชรเกษม) ส่วนการจราจรสายอื่น ๆ ภายในเขตเทศบาลอาศัยทางเดินเท้าหรือจักรยานยนต์เป็นส่วนใหญ่

2.6 การใช้ที่ดิน

เทศบาลตำบลบ่อทอง ในปัจจุบันสามารถรองรับการเจริญเติบโตของชุมชนได้อย่างพอเพียง ชุมชนมีการตั้งถิ่นฐานแบบกระจายตัวตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 และหมายเลข 43 ลักษณะของอาคารเป็นบ้านไม้และบ้านตึก 1-2 ชั้น ย่านพาณิชยกรรมจะอยู่บริเวณตลาดต่อเนื่องทั้งสองฟากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 เป็นร้านค้าสินค้าอุปโภค-บริโภค กระจายตัวสลับกับที่อยู่อาศัยบริเวณย่านอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กกระจายอยู่บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 43 ประเภทปั้มน้ำมัน ร้านอาหาร การใช้ที่ดินประเภทสถานที่ราชการต่าง ๆ ได้แก่ สถานีอนามัย ที่พักสายตรวจ สำนักงานท่าอากาศยานปัตตานี สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี ค่ายอิงคยุทธบริหารจังหวัดปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดปัตตานี โครงการชลประทานจังหวัดปัตตานี สำนัก

งานศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 5 โรง ได้แก่ โรงเรียนกองทัพบกอุทิศบ้านดอนยาง โรงเรียนบ้านควนดิน โรงเรียนบ้านไผ่มั่น โรงเรียนบ้านปะเตลางา โรงเรียนวัดสุวรรณกร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน 1 โรงคือโรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล ที่ดินประเภทสถาบันศาสนาในเขตเทศบาล มีวัด 1 แห่ง คือ วัดสุวรรณกร มัสยิด 5 แห่ง นอกจากนั้นจะเป็นการใช้ที่ดินประเภทเกษตรกรรม

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ/รายได้ประชากร

เศรษฐกิจหลักของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง คือภาคเกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่ทำการเพาะปลูกข้าวและเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ โค สุกร แต่เป็นการเลี้ยงแบบในครอบครัว นอกจากนั้นก็มีการเพาะปลูกผักสวนครัว เช่น ถั่ว แตงกวา ผักบุ้ง มะเขือ ฯลฯ

รายได้ต่อหัวประชากรโดยเฉลี่ยประมาณ 14,893 บาท /ครัวเรือน/ปี

3.2 การเกษตรกรรม

- ลักษณะการประกอบการเกษตรกรรมนั้นได้แก่ การทำนา เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชสวนครัวโดยมีพื้นที่การเกษตร จำนวน 583 ครัวเรือน ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา

สภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ แยกได้ดังนี้

ลำดับที่	พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย
1	ข้าว	4,060	3,538	400 กก/ไร่
2	ยางพารา	958	608	121.6 ตัน/ไร่
3	มะพร้าว	400	345	600 ผล/ไร่
4	แตงโม	200	145	1,408 กก/ไร่
5	แตงกวา	60	60	1,000 กก/ไร่
6	กล้วยน้ำหว่า	55	55	1,500 หวี/ไร่
7	ถั่วฝักยาว	35	35	1,800 กก/ไร่
8	มะระจีน	35	35	1,500 กก/ไร่
9	มะม่วงหิมพานต์	25	25	1,87.5 กก/ไร่
10	ข้าวโพดรับประทานฝักสด	29	29	1,380 กก/ไร่

ข้อมูล สำนักงานเกษตรอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

3.3 การอุตสาหกรรม

ลักษณะการประกอบการอุตสาหกรรมได้แก่ ปิมน้ำมัน จำนวน 4 แห่ง

3.4 การพาณิชย์กรรม / การบริการ

มีร้านค้าประเภทธุรกิจการค้าจำนวน 52 ร้าน ร้านอาหาร 21 ร้าน ทิศทางการลงทุนมีแนวโน้มว่าจะมีมากขึ้น เพราะพื้นที่ที่ปลูกสร้างอาคารพาณิชย์มีอีกมาก

3.5 การท่องเที่ยว

ในพื้นที่เทศบาลตำบลบ่อทองไม่มีสถานที่ท่องเที่ยว

3.6 การปศุสัตว์

ลำดับที่	สัตว์เศรษฐกิจ	จำนวนตัวที่เลี้ยง	จำนวนครัวเรือนที่เลี้ยง
1	ไก่เนื้อ	33,004	16
2	ไก่พื้นเมือง	3,014	257
3	โคพื้นเมือง	492	180
4	เป็ดเทศ	443	75
5	แพะ	190	56
6	แกะ	175	49
7	สุกร	122	18
8	กระบือ	22	3

ข้อมูล สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

4 ด้านสังคม

4.1 จำนวนประชากร

ปัจจุบันเทศบาลตำบลบ่อทองมีประชากรทั้งสิ้น 10,126 คน แยกเป็นหญิง 5,125 คน ชาย 5,001 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 513 คน / ตารางกิโลเมตร จำนวนบ้านเรือน 2,226 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543)

เทศบาลตำบล บ่อทอง	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวนประชากร		จำนวนครัวเรือน	
			ตามหลักฐาน ทะเบียนบ้าน	ที่อยู่อาศัย จริง	ตามหลักฐาน ทะเบียนบ้าน	ที่อยู่อาศัย จริง
ต.บ่อทอง	บ้านตลาดข่อยามู	2	426	426	73	68
	บ้านไผ่มั่น	3	774	774	148	121
	บ้านควนดิน	4	1,325	1,325	204	170
	บ้านป่าแดงา	5	724	724	139	123
	บ้านบ่อทอง	6	2,151	2,151	487	331
	บ้านบ่อทอง	7	2,096	2,096	640	368
	บ้านโคกกอ	8	931	931	198	173
ต.บางเขา	บ้านบางเขา	4	1,698	1,698	337	227
	รวม		10,126	10,126	2,226	1,681

4.2 การศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม

การศึกษา

ลำดับ ที่	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวนเด็ก
1	ร.ร. วัดสุวรรณกร อ.1 –ป.6	297 คน	บ้านค่ายอิงคยุทธ บริหาร	1,399 คน
2	ร.ร. กองทัพบกอุทิศ อ.1 –ป.6	432 คน		
3	ร.ร. บ้านควนดิน อ.1 –ป.6	297 คน		
4	ร.ร. บ้านไผ่มั่น อ.1 –ป.6	160 คน		
5	ร.ร. ป่าแดงา อ.1 –ป.4	60 คน		
6	ร.ร. จริยอิสลามศึกษาอนุบาล อ.1 –ป.2	153 คน		

ศาสนาและวัฒนธรรม

ประชากรในเขตเทศบาล ตำบลบ่อทอง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 80 % ศาสนาพุทธ ร้อยละ 20 % มีมัสยิด 6 แห่ง วัด 1 แห่ง คือวัดสุวรรณกร อุปนิสัยใจคอของคนบ่อทอง ส่วนใหญ่โดยทั่วไปมีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ สามัคคี ช่วยเหลือ ชิงกันและกัน ร่วมมือต่อทางราชการดี

ศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี มีประเพณีที่สืบทอดกันมาคืองาน ประเพณีฮารีรายอ ชักพระ ทำบุญเดือนสิบ สงกรานต์ ลอยกระทง

4.3 การสาธารณสุข

มีสถานบริการ ดังนี้

- โรงพยาบาล จำนวน 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลค่ายอิงคยุทธบริหารขนาด 60 เตียง
- สถานีอนามัยตำบล 2 แห่ง คือ สถานีอนามัยตำบลบ่อทอง และสถานีอนามัย ตำบลบางเขา

5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1 ทรัพยากรน้ำ แบ่งเป็น

- แหล่งน้ำบนผิวดิน มีน้ำฝนตกชุกตลอดปี จะมากในช่วงเดือนพฤศจิกายน ธันวาคม และมีคลองชลประทานสายหลักไหลผ่าน 2 สาย
- แหล่งน้ำใต้ดิน เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม จึงได้มีการขุดเจาะน้ำบาดาล และนำมาใช้เพื่อประโยชน์ในการเกษตร บริโภค ได้ในปริมาณที่เพียงพอ

5.2 ทรัพยากรป่าไม้

- ในเขตเทศบาลบ่อทองป่าไม้เศรษฐกิจไม่มี

5.3 ทรัพยากรธรณี

- ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นทรัพยากรธรณีที่สำคัญไม่มี

5.4 สภาพสิ่งแวดล้อม

สภาวะแวดล้อมที่มีอยู่ในปัจจุบันของเทศบาลตำบลบ่อทอง อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนได้แก่

- ขยะมูลฝอย

ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง เฉลี่ย 250 ตัน/วัน การดำเนินเก็บขยะมูลฝอยโดยใช้รถยนต์บรรทุกขยะมูลฝอย ขนาดบรรจุ 6 ลูกบาศก์เมตรจำนวน 1 คัน ทำการวิ่งวนวันละ 1 เที่ยว นำไปกำจัดโดยใช้วิธีเผาและฝังกลบ ที่ทิ้งขยะอยู่ห่างจากสำนักงานเทศบาล ตำบลบ่อทอง ประมาณ 6 กิโลเมตร มีพื้นที่ 6 ไร่ ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ ซึ่งคาดว่าจะไม่เพียงพอที่จะรองรับการขยายตัว และเติบโตของชุมชน และปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นเนื่องจาก จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น

- น้ำเสีย

ในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง น้ำเสียในชุมชนส่วนใหญ่มักเกิดจากการใช้น้ำของประชาชนจากกิจกรรมต่างๆมากมายในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการใช้น้ำตามบ้านเรือน ที่พักอาศัย สถานที่ราชการ โรงเรียน สถานที่สาธารณะ เป็นต้น

เทศบาลตำบลบ่อทอง ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ประชาชนส่วนใหญ่จะปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลอง ทำให้แม่น้ำลำคลองมีกลิ่นเหม็น ซึ่งเป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งควรได้รับการแก้ไขอย่างรีบด่วน

สภาพชุมชนบ้านตลาดขอมายู

แต่เดิม ราวประมาณ 150 ปี ชุมชนนี้มีชื่อว่าบ้านบ่อทองเป็นชุมชนขนาดใหญ่ มีอาณาเขตติดต่อกันกว้างเป็นแนวยาวตั้งแต่บริเวณ หมู่ 6 หมู่ 3 หมู่ 2 และหมู่ 5 ติดต่อกันไปเป็นแนวยาวจนถึงเขตหมู่บ้านน้ำคำ ต.ปูละปุโย และชาวบ้านตั้งบ้านเรือนอยู่ตามแนวบริเวณหลังสนามบินบ่อทองปัจจุบัน ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ไม่สามารถเพาะปลูกอะไรได้ เนื่องจากเป็นดินเปรี้ยว

ต่อมา สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นบุกขึ้นมาตามแนวชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกหลังค่ายทหารอิงคยุทธบริหาร ชาวบ้านจึงได้อพยพแยกย้ายถิ่นฐานกระจายไปตามส่วนต่างๆของตำบลบ่อทอง เช่นบริเวณ หมู่ 6 หมู่ 3 และหมู่ 2 ทั้งหมู่บ้านเดิมให้รกร้างว่างเปล่า ปัจจุบันเป็นเขตที่ดินทหารนับพันไร่

ชาวบ้าน ในหมู่ 2 คือบ้านตลาดขอมายู หรือบ้านลามขอมายูนี้ นายลาเต๊ะ สาแม ปัจจุบันอายุ 73 ปี ได้เล่าว่า นายโตะเซ็ง สาแม บิดาได้อพยพมาจาก อ.จะนะ จ.สงขลา มาตั้งถิ่นฐานใหม่ที่นี้ เนื่องจากบริเวณแนวคลองชลประทานฝั่งทิศใต้ มีชื่อเสียงในการเพาะปลูกทำนาข้าวได้ดี จึงอพยพกันมาเป็นเครือญาติเดียวกัน จำนวน 5 - 6 หลังคาเรือน ต่อมาชุมชนได้ขึ้นเป็นครอบครัวขยาย ปัจจุบันมีคนตั้งบ้านเรือนรวมกันอยู่ไม่เกิน 60 หลังคาเรือน ความเป็นอยู่ในหมู่บ้านจึงเป็นลักษณะใกล้ชิดกันเหมือนญาติพี่น้อง ถ้อยทีถ้อยอาศัยต่อกัน และการตั้งชื่อหมู่บ้านตามความหมายที่พบเห็นเป็นสัญลักษณ์ของหมู่บ้าน คือมีต้นขมพุ่มขนาดใหญ่ใกล้บ่อน้ำ ดังนั้นชื่อหมู่บ้านนี้จึงมีชื่อว่าบ้านตลาดขอมายู ตลาดขอแปลว่าบ่อ ขอมายู แปลว่าขมพุ่ม เมื่อรวมความหมาย 2 คำเข้าด้วยกันจึงมีความหมายว่า บ่อขมพุ่ม แต่ทางราชการเรียกหมู่บ้านนี้ว่าบ้านห้วยน้ำเย็น ซึ่งความจริงเป็นชื่อของอีกหมู่บ้านหนึ่งซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้านตลาดขอมายู และอยู่ในเขต ตำบลปูละปุโย

อาชีพ ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาไว้ใช้กินเฉพาะในครอบครัวคิดว่าไม่ต้องซื้อข้าวกินและไม่ได้ทำนาไว้ขาย ส่วนใหญ่การทำนาข้าวไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากการสร้างคลองชลประทานทำให้สภาพการไหลเวียนของน้ำมีปัญหา บางปีน้ำท่วมหนักก็ไม่ได้ข้าว บางบ้านมีอาชีพกรีดยางเป็นรายได้หลักของครอบครัวที่พออยู่ได้ โดยภาพรวมชาวบ้านส่วนใหญ่ยังมีฐานะยาก

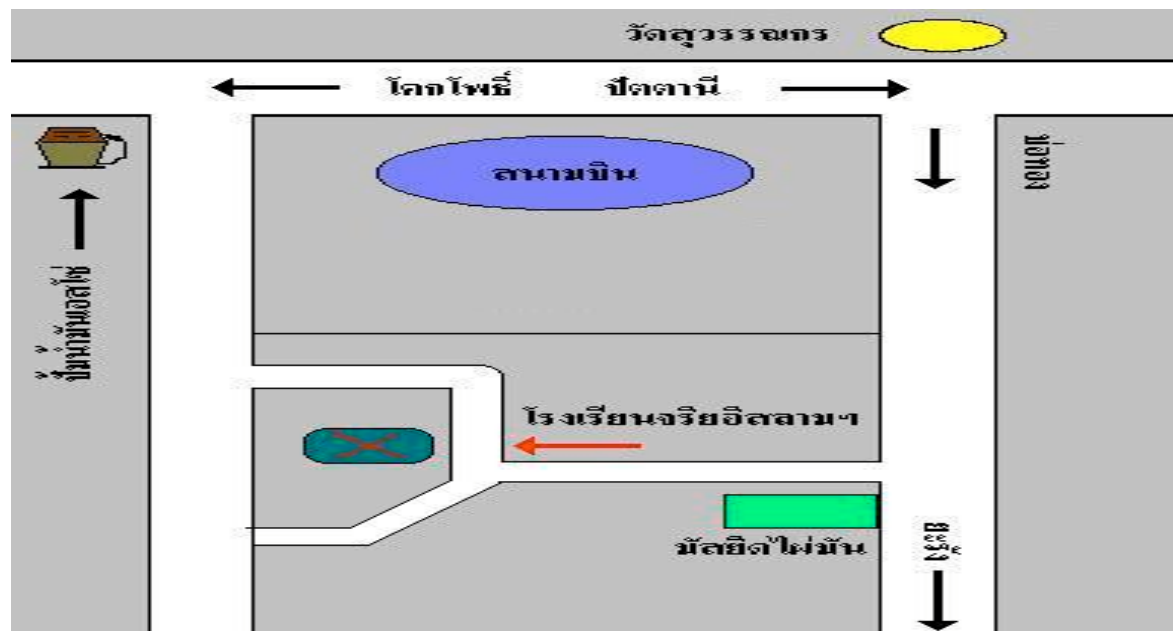
จน ต้องออกไปรับจ้างที่ในเมืองหรือ ย้ายถิ่นไปในที่อื่นๆ ทั้งชุมชนให้อ้างว่ามีแต่เด็กและคนแก่ที่อ่อนแอไปไหนไม่ได้อยู่ในชุมชน

การศึกษา แต่เดิมในชุมชนบ้านตลาดขอมยามีโรงเรียนของรัฐตั้งอยู่ชื่อว่าโรงเรียนบ้านห้วยน้ำเย็น แต่เพราะเป็นชุมชนขนาดเล็ก ชาวบ้านยากจนจึงต้องอพยพไปขายแรงงานที่ต่างถิ่น และได้พาถูกไปด้วยจึงทำให้โรงเรียนถูกยุบเลิกไปเมื่อราวประมาณปี 2529 สำหรับการเรียนการสอน อัลกุรอานเด็กๆ ในหมู่บ้าน ได้เรียนกันมาตั้งแต่แรกเริ่มที่บ้านนายโตะเซ็ง สามแมซึ่งเป็นผู้รู้ในสมัยนั้น ปัจจุบันยังมีการเรียนการสอนอยู่ ที่บ้านหลังนี้โดยลูกหลานของนายโตะเซ็ง สามแมได้สอนต่อ

ปัจจุบัน เด็กๆ ในหมู่บ้านตลาดขอมยามี ต้องเดินทางด้วยเท้าเพื่อไปเรียนหนังสือที่โรงเรียนบ้านควนดิน หมู่ 4 ระยะทางราวประมาณกว่า 2 กิโลเมตร ซึ่งในช่วงหน้าฝนน้ำจะท่วม การเดินทางไปมาไม่สะดวก เด็กจะหยุดเรียนบ่อย บางคนเลิกเรียนกลางคันไม่จบ ป.6 ส่วนเด็กที่ จบ ป.6 แล้ว มักจะเรียนต่อตามปอเนาะโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา เนื่องจากเสียค่าใช้จ่ายน้อย และเป็นความจำเป็นที่มุสลิมทุกคนต้องเรียนรู้วิถีชีวิตของการดำรงตนเพื่อการเป็นมุสลิมที่ดีของครอบครัว และสังคม สิ่งสำคัญคือมีความเชื่อมั่นว่าเด็กที่เรียนทางด้านศาสนาจะไม่ทำในสิ่งที่ต้องห้ามและจะไม่ออกห่างจากศาสนา การที่เด็กจะเรียนรู้ทางสามัญเพียงอย่างเดียว จะทำให้เด็กจะเข้าใจสิ่งที่ศาสนาห้ามได้ง่าย

จากกรณี ศึกษาพบว่าในพื้นที่ชุมชนบ้านตลาดขอมยามี เป็นชุมชนหนึ่งที่ประสบปัญหาในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษา ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษาทั้งด้านศาสนาและสามัญ ยังมีคนในหมู่บ้านอ่านหนังสือไทยไม่ออก พูดไทยไม่ได้โดยเฉพาะฝั่งผู้แก่ เด็กๆ ในชุมชนส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ภาษาไทยทั้งการอ่าน การพูด และการเขียน เด็กที่นี่ เมื่อเรียนจบ ป. 6 ส่วนใหญ่ยังอ่านหนังสือไทยไม่ได้ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างรีบด่วน และบุคลากรทางการศึกษาที่จบด้านศาสนาและสามัญในชุมชนไม่มี ส่วนใหญ่เป็นคนจากชุมชนอื่นที่อพยพเข้ามา หรือมาแต่งงานกับคนในชุมชน

แผนที่โรงเรียนพอสังเขป

ประวัติและความเป็นมาของโรงเรียน

ในราวปลายปี 2535 ผู้วิจัยได้มีโอกาสเดินทางมาที่ จ.ปัตตานี และได้พักอยู่ที่ศูนย์เด็กกำพร้า บ้านสุไหงปาเนาของ อาจารย์มาเรียม สาเม๊ะ ที่ ต.บานา อ.เมือง จ.ปัตตานี เป็นเวลากว่า 3 เดือน เมื่อกลับไปกรุงเทพฯ จึงโอนกิจการสถานรับเลี้ยงเด็กนภาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2530 – 2536 ให้กับองค์การสันนิบาตมุสลิมนานาชาติ และได้มาใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัวที่จังหวัดปัตตานี

ความตั้งใจครั้งแรกที่มาอยู่ปัตตานี คืออยากจะอยู่อย่างสงบในครอบครัวเล็กๆ อย่างผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่ง ไม่ต้องการมีบทบาท และชื่อเสียงใดๆ แต่มีเพื่อนมุสลิมะห์หลายคนได้ให้ทัศนะว่า ไม่ควรจะเก็บตัวเองอย่างนี้ น่าจะนำความรู้ที่อัสละฮ์ทรงประทานมา ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมมุสลิมโดยรวม

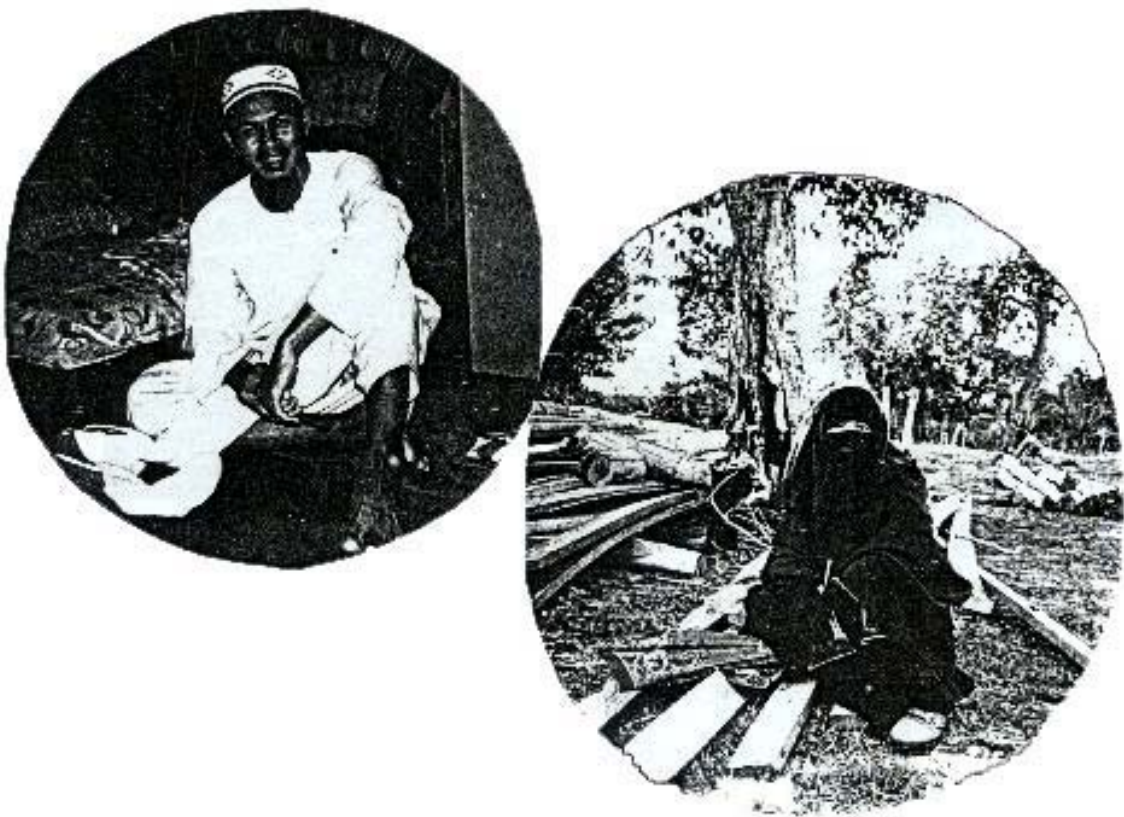
จากคำพูดของเพื่อนๆที่รู้มาทำให้ผู้วิจัยไม่อาจไม่เก็บตัวเองอยู่แต่ในครอบครัวตามลำพังได้ต่อไป จึงเริ่มไปสอนหนังสือระดับชั้นมัธยมปลาย ในโรงเรียนสอนศาสนาเอกชนแห่งหนึ่ง และพบว่า เด็กมุสลิมส่วนใหญ่ ยังอ่อนด้อยในด้านภาษาไทยอยู่มาก แล้วจะไปแข่งขันต่อสู้กับเขาได้อย่างไร ? ถ้าจะแก้ไขควรแก้ไขตั้งแต่ระดับฐานรากหญ้า ในวัยเริ่มต้นนั้นจะดีกว่า ผู้วิจัยจึงคิดอยากจะทำโรงเรียนเด็กเล็กขึ้นมาสักแห่งหนึ่ง เมื่อมองหาทำเลและพื้นที่ ที่จะทำโรงเรียน จึงได้พบสถานที่แห่งนี้ที่ หมู่ 2 ต.บ่อทอง อ.หนองจิก เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ไม่สามารถเพาะปลูกอะไรได้ แต่มีเจ้าของจับจองยึดครองกรรมสิทธิ์ที่ดินอยู่

ผู้วิจัยและสามี (นายมุฮัมหมัดญะฟิร แวสะมาเอ) เริ่มเผยแพร่ความคิดหาแนวร่วมในการจัดสถานความฝันให้เป็นจริง ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากลำบาก และลำบากอยู่มาก เนื่องจากไม่มีใครรู้จักว่า ผู้วิจัยและสามี เป็นใครมาจากไหน? จึงยากที่จะได้รับความร่วมมือด้วยดีในเบื้องต้น แต่เราทั้งสองก็ไม่ท้อ เนื่องจากหลายฝ่ายมองเห็นว่าการทำงานตรงจุดนี้ค่อนข้างยากและลำบากมาก หากไม่มีความตั้งใจจริงๆ แล้วละก็ ยากที่จะฟันฝ่าอุปสรรคนานัปการไปได้ง่าย เพราะต้องใช้ความอดทนอดกลั้นอย่างมากมายทีเดียว หลายคนกลัวว่าครอบครัวของเราจะท้อและทอดใจไปกลางคัน

จุดเริ่มต้น การศึกษา สู่วางนำ

ในราวปี 2537 ผู้วิจัยและสามีร่วมกันจัดทำที่ดินแบ่งขายกับครอบครัวหนึ่ง ซึ่งไปติดต่อซื้อที่ดินจากชาวบ้าน แล้วนำมาแบ่งโฉนดเพื่อขาย นำกำไรออกมาแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ มัสยิด 1 ส่วน โรงเรียน 1 ส่วน ครอบครัวของผู้วิจัยและสามี 1 ส่วน และครอบครัวเขา 1 ส่วน เมื่อขายที่ดินได้บางส่วนแล้ว เรามีเป้าหมายร่วมกันว่า จะสร้างโรงเรียนนี้เพื่อชุมชน โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนใดๆ คือเป็นการให้การศึกษาแบบให้เปล่าแก่ชุมชนและเด็กยากจน แต่ความคิดนี้ได้ถูกยกเลิกไปกลางคันทำให้ผู้วิจัยและสามี ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการสร้างโรงเรียน ต้องพยายามผลักดันและหาทุนมาดำเนินการจัดสร้างโรงเรียนตามลำพัง จึงได้จัดทำหนังสือ “ดูอาห์ดีดีที่หนูทำได้” ออกหาทุนสร้างโรงเรียน

วันที่ 15 กันยายน 2539 ผู้วิจัยและสามี เริ่มก่อสร้างโรงเรียนเป็นอาคารขนาดใหญ่ 2 หลังติดกัน กว้าง 16 เมตร ยาว 50 เมตร มีห้องเรียน 3 ห้อง กว้าง 6 X 9 เมตร ห้องประกอบขนาด 5 X 8 เมตร 2 ห้องใช้เป็นห้องพักครูแยกชาย - หญิง คนละด้านของอาคาร อาคารห้องน้ำ 2 หลัง กว้าง 3 X 9 เมตร (แยกหญิง - ชาย) เป็นสัดส่วนประกอบด้วยห้องอาบน้ำ 2 ห้อง ห้องส้วม 6 ห้อง

ปลายปี 2540 เกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทย ทำให้การดำเนินการหาทุนต้องหยุด ชักและสะดุดลง ผู้วิจัยและสามี จึงเริ่มรับเด็กนักเรียนรุ่นแรก ในราวต้นเดือนพฤศจิกายน 2540 ซึ่งมีเด็กมาเรียน 6 คน เป็นเด็กที่ตกค้างไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่อื่น และพบว่ามีปัญหาในการใช้ภาษากับเด็กมาก เพราะครูผู้สอน(ผู้วิจัย)ไม่สามารถสื่อสารภาษากับเด็กได้ เด็กไม่รู้ภาษาไทย ครูไม่รู้ภาษาถิ่น ทำให้การเรียนการสอนในช่วงต้นไม่รู้จุดหน้าและไม่ประสพผลสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ สภาพโรงเรียนยังไม่มีห้องน้ำ ไม่มีรั้ว ไม่มีไฟฟ้าใช้ ต้องทำงานทุกอย่างด้วยตนเอง มีเพื่อนบ้านใกล้เคียงคือนางสาขานะฮ์ ศรีสอาด และบุตรชายวัยรุ่น 1 คน ที่อพยพมาจากกรุงเทพ ฯด้วยกัน คอยช่วยเหลือบ้างเป็นบางครั้งบางคราว และได้เลี้ยงดูเด็กยากจนที่ถูกพ่อทอดทิ้งไว้เป็นเพื่อนลูกชาย 2 คน โดยแม่ของเด็กทั้ง 2 ต้องออกไปทำงานที่กรุงเทพ ฯและส่งเงินมาช่วยเหลือเป็น ค่าใช้จ่ายให้บ้างเล็กน้อย และเลี้ยงเด็กกำพร้า พี่น้องหญิงชายอีก 2 คน แต่เด็กจะไปอยู่ประจำที่ปอเนาะ จะกลับมาในช่วงปอเนาะหยุด

ปีการศึกษา 2541 มีเด็กเพิ่มขึ้น เป็น 11 คน มีมุสลิมะห์จาก ต. ปูดยุมาช่วยสอน 1 คน คือนางสาวอาริตา กะลุเป หรือครูมัธยมของเด็กๆ มาช่วยสอนโดยในเบื้องต้นไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆจากทางโรงเรียน เนื่องจากทางโรงเรียน ไม่ได้เก็บค่าใช้จ่ายจากเด็กนักเรียน นอกจากค่าอาหารเพียงเล็กน้อย ในแต่ละเดือนทางโรงเรียนต้องหาค่าใช้จ่ายมาให้กับเด็กซึ่งค่อนข้างมากในแต่ละเดือน การเรียนการสอนเริ่มมีการพัฒนาการขึ้นเป็นลำดับ ครูอาสาใช้ 2 ภาษาสื่อสารกับเด็ก ผู้วิจัยได้ชี้แนะและถ่ายทอดประสบการณ์ วิธีการสอนให้ โดยใช้หนังสือแบบเรียนโรงเรียนเด็กเล็กนันท – นาดเป็นต้นแบบในการจะหาแนวทางการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องต่อบริบทของชุมชนท้องถิ่นภาคใต้ที่ใช้ภาษาขาวเป็นภาษาถิ่น ขณะนั้นยังไม่มีมีการบันทึกแผนการสอน เพราะครูและเด็กต่างก็เรียนรู้ร่วมกัน แต่มีการสรุปรงานและนิเทศงานในทุกวันศุกร์สัปดาห์

ปีการศึกษา 2542 มีเด็กเพิ่มขึ้น เป็น 48 คน มีแม่เด็กที่มีความรู้ศาสนาสมัครเข้ามาช่วยสอนโดยไม่ขอรับค่าตอบแทนเช่นกัน อีก 4 คน คือ

- นางปัทมา ลาตะ (ภรรยาโต๊ะอิหม่ามบ่อทอง)
- นางแวลิเม๊ะ แวซูลง
- นางสีติโรหานี สาม
- นางฟาฎิมะฮ์ สามและ (ปัจจุบันย้ายครอบครัวไปอยู่ที่หาดใหญ่)

ผู้วิจัยได้ ใช้วิธีการแบบเดิมกับครูอาสารุ่นใหม่ มีการทำงานเป็นทีมมากขึ้น การเรียนรู้ของเด็กรุ่นแรก 6 คนมาขยายผลและเห็นผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของเด็กได้ชัดเจนในปีนี้ เด็กมีความเข้าใจ และใช้ภาษาได้ดีและถูกต้อง แต่ยังไม่กล้าแสดงออก

ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนจริยอิสลามศึกษา (อนุสรณ์แห่งความดี) ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยหลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาลจากสำนักงานกองทุนวิจัย (ส.ก.ว.) มีผู้ร่วมเข้าโครงการ คือ เด็ก เป็น 82 คน ครู/บุคลากร 10 คน

1. นางฟาฏิมะฮ์	แวงสะมาแอ	หัวหน้าโครงการ
2. นายมุฮัมหมัดญะฟาร์	แวงสะมาแอ	ผู้ร่วมวิจัย
3. นายอนันต์วัฒน์	สัจจรักษ์	ผู้ร่วมวิจัย
4. นางปัทมา	ลาเตะ	ผู้ร่วมวิจัย
5. นางสาวอามีนา	กามาร์	ผู้ร่วมวิจัย
6. นางสาวอาริตา	กะลุแป	ผู้ร่วมวิจัย
7. นางแวลีเม๊ะ	แวงซูลอง	ผู้ร่วมวิจัย
8. นางสิติร่อหานี	สาแม	ผู้ร่วมวิจัย
9. นางสาวอาชีซะห์	บากา	ผู้ร่วมวิจัย
10. นางสาวฮัฟเซาะห์	ยูโซะ	ผู้ร่วมวิจัย

ทางโรงเรียนจึงจัดตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 15 ท่าน ประกอบด้วยนักวิชาการต่างๆ นักการศึกษาตัวแทนของหน่วยงานราชการ โครงการทักษิณพัฒนา นายกเทศบาล ผู้ทรงคุณวุฒิ ฯลฯ และคณะกรรมการบริหาร 15 ท่าน ประกอบด้วยโต๊ะอิหม่าม ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เทศมนตรี และผู้ปกครองนักเรียน ได้ช่วยกันระดมความคิดเห็น ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีเด็ก 82 คน ครูอาสาสมัครเพิ่มจากบ้านตลาขอยามู 1 คน จากบ้านกะมียอ 2 คน รวมมีครูอาสาสมัคร และบุคลากรทั้งสิ้น 11 คน การเรียนการสอนได้มีการปรับเปลี่ยนให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยผู้วิจัยนำแผนการสอนของโรงเรียนเด็กเล็กนันท-นาถ มาปรับปรุงใหม่ในรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอนของโรงเรียน แต่น่าเสียดายโรงเรียนถูกคนร้ายไม่ทราบจำนวน เข้ามาลอบวางเพลิงที่ห้องธุรการ เผาเอกสาร ไฟฟ้า และเครื่องคอมพิวเตอร์ เมื่อวันที่ 14 ก.ค 2543 ทำให้ข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และเอกสารถูกทำลายไปบางส่วน ส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนล่าช้า และไม่สามารถจะทำแผนการสอนให้เป็นปัจจุบันได้

วันที่ 4 กันยายน 2543 มีเรื่องนายินดี ทางโรงเรียนได้รับใบอนุญาตจัดตั้งเลขที่ ป. น. 4/2543 จากสำนักงานการศึกษาเอกชนปัตตานี และได้ชื่อว่า **โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล**

ต่อมาในราวเดือนตุลาคม 2543 ทางโรงเรียนได้ส่งคณะครูอาสาเข้าไปอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างประสิทธิภาพของครูอนุบาลจำนวน 5 คน และเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับ หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ซึ่งได้กำหนดปรัชญาการจัดการศึกษาและการอบรมเลี้ยงดูเด็กบนพื้นฐานที่สนองความต้องการของเด็กแรกเกิด ถึง 6 ปีที่ต้องการความรักความอบอุ่น ความเข้าใจ และความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างสมดุลต่อเนื่องไปพร้อมกันทุกด้าน ประสบการณ์ต่างๆที่จัดให้เป็นประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีความสุขกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันโดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างบ้าน สถานศึกษา และชุมชน เพื่อพัฒนาให้เด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าต่อไป

ฉันสร้างงานจากฐานของความรัก
ขออัลเลาะห์ทรงประจักษ์เป็นสักขี
ฉันอยากเห็นเด็กเล็กๆเป็นคนดี
สู่วิถีทางนำ.....อัลอิสลาม

บทที่ 4**หลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาล
ศึกษา***ปี 2543*

แบบบูรณาการศาสนาอิสลามในรายวิชา

คณิตศาสตร์ / ภาษาไทย / ภาษาอังกฤษ / ภาษา
อาหรับ

ของ

โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล
(อนุสรณ์แห่งความดี)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

หลักการจัดการศึกษา

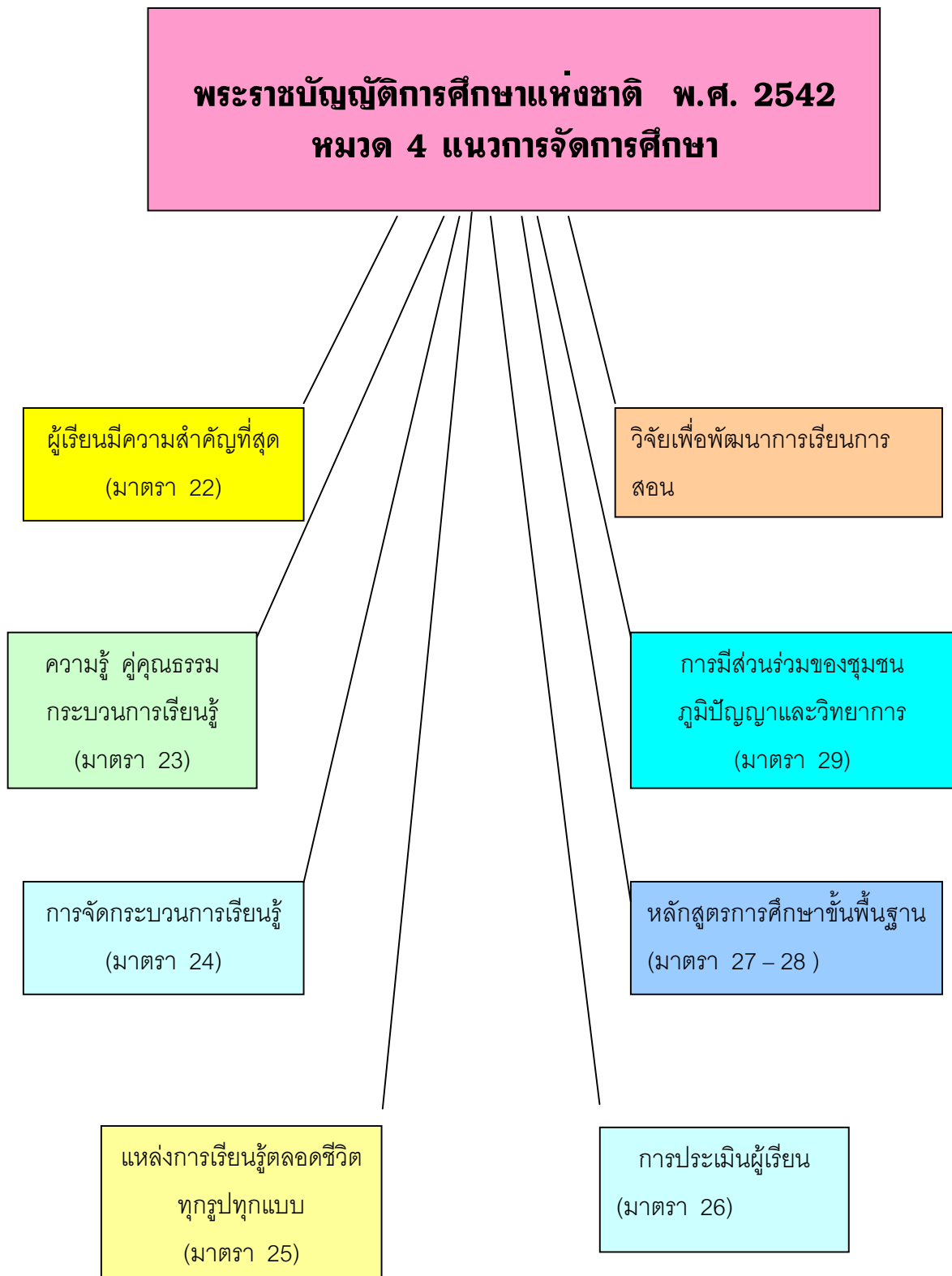
มาตรา 6 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข”

แนวการจัดการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ซึ่งระบุไว้ในหมวด 4 ได้แก่มาตรา 22 ,23 24,25, 26, 27, 28, 29, 30 ซึ่ง
แสดงแผนภูมิต่างต่อไปนี้

การประเมินผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องปรับเปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน โดยเปลี่ยนจากการใช้ข้อทดสอบ สำหรับเป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เป็นส่วนใหญ่ มาเป็นการวัดและประเมินผลโดยใช้วิธีการที่หลากหลายเช่นการสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การทดสอบ การบันทึกจากผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง และการจัดทำแฟ้มสะสมงานเป็นต้น หรือเรียกว่า การประเมินผลตามสภาพความเป็นจริงนั่นเอง

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผลผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียน การสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษา และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรค หนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

ดังนั้น ผู้จัดการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการและประเมินผลผู้เรียนด้วย วิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสมกับกิจกรรม รูปแบบ และระดับของการศึกษาเพื่อนำผลมาใช้เป็นข้อมูล ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาลปี 2543

หลักการและเหตุผล

หลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาลนี้เป็นหลักสูตรที่โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล ได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้จัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนเอง โดยนำเอาหลักสูตรของโรงเรียนเด็กเล็กนันท-นาถซึ่งเปิดสอนตั้งแต่ปี 2519 - 2539 และหลักสูตรของสถานรับเลี้ยงเด็กนภาลักษณ์ซึ่งเปิดสอน ตั้งแต่ปี 2530 - 2535 ที่ได้บูรณาการศาสนาอิสลามเข้าไปเป็นรายวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ นำมาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมต่อบริบทของท้องถิ่นบ้านตลาดขอมยา มู บ้านไผ่มัน บ้านบ่อทองและบ้านควนดินที่ใช้ภาษายาวีเป็นภาษาถิ่น โดยยึดหลักปรัชญาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเกิดความรักชาติ มีความยำเกรงต่ออัลเลาะห์ และเติบโตขึ้นมาอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นการพัฒนาเด็กโดยยึดหลักการอบรม เลี้ยงดู ให้การศึกษา ในระบอบวิถีของอัลอิสลาม
2. เพื่อเป็นการพัฒนาโดยองค์รวมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อบรมโดยใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของเด็ก โดยผ่านกิจกรรมการเล่นที่เหมาะสมกับวุฒิภาวะ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเน้นการส่งเสริมด้านจริยธรรม คุณธรรมอิสลาม ตามแบบอย่างของท่านนบีมุฮัมมัด (ศ็อล ลอล ลอ ฮุ อลัย ฮี วสัล ลัม)
3. เพื่อเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาเบื้องต้น ทั้งด้านคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาหรับ ส่งเสริมให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ฝึกให้เด็กอยากเรียน อยากรู้ อยากค้นคว้า และกล้าแสดงออก
4. เพื่อเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ศาสนาอิสลามโดยสอดแทรกในทุกๆกิจกรรม เน้นให้เด็กได้รับความรู้จากกระบวนการเรียนรู้ที่ครูได้จัดขึ้นในแต่ละวันให้ครบทั้ง 6 กิจกรรม คือ 1. กิจกรรมเคลื่อนไหว 2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 3. กิจกรรมสร้างสรรค์ 4. มุมเสรี 5. กิจกรรมกลางแจ้ง 6. เกมการศึกษา และเราได้เพิ่มกิจกรรมเสริมสร้างศรัทธา

จุดมุ่งหมาย ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาลนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ คือ

1. รู้จักอัลเลาะห์ ศรัทธายึดมั่นต่ออัลเลาะห์ว่าอัลเลาะห์เป็นพระเจ้าของเรา
2. รู้จักคุณลักษณะของอัลเลาะห์ มีความดีก็คือ ความยำเกรงอัลเลาะห์ ทั้งต่อหน้าและ

ลับ

หลัง

3. รู้จักท่านนบีมุฮัมมัด (ศ็อล ลอล ลอ ฮุ อลัย ฮี วสัล ลัม)คือศาสดาของเรา และนำแบบอย่างของท่านนบีมาเป็นเป้าหมายในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

4. รู้จักตัวเองว่าเป็นมุสลิม รู้หน้าที่ของตนเอง ที่ต้องปฏิบัติตามแบบอย่างมุสลิมที่ดีงาม ได้เหมาะสมกับสภาพ วัย และสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในวัฒนธรรมที่หลากหลายได้อย่างมีสันติสุข

5. มีสุขภาพดี ร่าเริง แจ่มใส เจริญเติบโตตามวัย มีพฤติกรรมอนามัยที่เหมาะสม รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่ดีมีประโยชน์ต่อร่างกาย และถูกต้องตามหลักการของศาสนาบัญญัติ

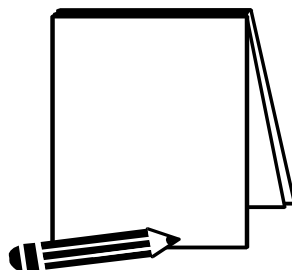
6. สามารถใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

7. มีระเบียบวินัย รู้จักรักษาความสะอาด และรู้จักสิ่งที่เป็นนิส มีความเอื้ออาทรต่อกัน ช่วยเหลือแบ่งปัน เป็นคนเก่ง คนดี ศรีสังคม มีความอดทน พุดจาไพเราะ ตรงต่อเวลา รักษาการละหมาด และคำสัญญาอย่างเคร่งครัด

8. มีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

9. สามารถใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

10. นำความรู้สู่การปฏิบัติ ในทุกสถานที่ที่เด็กได้มีส่วนร่วมอยู่ในสังคม

โครงสร้างรายวิชาหลักสูตรท้องถิ่นระดับอนุบาล
ของ
โรงเรียนจริยอิสลามศึกษาอนุบาล (อนุสรณ์แห่งความดี)

อนุบาล 1 ภาคต้น / ภาคปลาย

อิสลาม ศึกษา	สามัญบูรณาการศาสนา	
อัลกุรอาน เตาฮีด ประวัติศาสตร์ จริยธรรม หลักการศรัทธา หลักการปฏิบัติ	แบบเรียน ก.ไก่ หัดอ่านปฐมวัยมุสลิม แบบเรียน ABC FOR ZIKULLAH แบบเรียน ب ا ب ا นำไปสู่การตีความ คณิตศาสตร์ปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 1 เล่ม 1 ลีลามืออักษรไทยปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 1 เล่ม 1 ลีลามืออักษรอาหรับปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 1 เล่ม 1 ลีลามือ ABC ปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 1 เล่ม 1 99 พระนาม เล่ม 1 (พระนามที่ 1- 5) สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน	แบบเรียน ก.ไก่ หัดอ่านสำหรับเด็กมุสลิม แบบเรียน ABC FOR ZIKULLAH แบบเรียน ب ا ب ا นำไปสู่การตีความ คณิตศาสตร์ปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 1 เล่ม 2 ลีลามืออักษรไทยปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 1 เล่ม 2 ลีลามืออักษรอาหรับปฐมวัยมุสลิมอนุบาล 1 เล่ม 2 ลีลามือ ABC ปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 1 เล่ม 2 99 พระนาม เล่ม 2 (พระนามที่ 6- 10)

อนุบาล 2 ภาคต้น / ภาคปลาย

อิสลาม ศึกษา	สามัญบูรณาการศาสนา	
อัลกุรอาน เตาฮีด ประวัติศาสตร์ จริยธรรม หลักการศรัทธา หลักการปฏิบัติ	คณิตศาสตร์ปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 2 เล่ม 1 แบบหัดอ่านระบายนี ฮาวา มา หา ตา แบบเรียน ก.ไก่ หัดเขียนปฐมวัยมุสลิม 1 แบบหัดเขียนอักษรอาหรับปฐมวัยมุสลิม 1 ABC FOR ZIKULLAH BOOK 1 99 พระนาม เล่ม 3 (พระนามที่ 11 - 15) สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน	คณิตศาสตร์ปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 2 เล่ม 1 แบบหัดอ่านระบายนี ตา มี ดูอาห์ ดีดี แบบเรียน ก.ไก่ หัดเขียน ปฐมวัยมุสลิม 2 แบบหัดเขียนอักษรอาหรับปฐมวัยมุสลิม 2 ABC FOR ZIKULLAH BOOK 2 99 พระนาม เล่ม 4 (พระนามที่ 15 - 20)

อนุบาล 3 ภาคต้น / ภาคปลาย

อิสลาม ศึกษา	สามัญบูรณาการศาสนา	
อัลกุรอาน เตาฮีด ประวัติศาสตร์ จริยธรรม หลักการศรัทธา หลักการปฏิบัติ	คณิตศาสตร์ปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 3 เล่ม 1 แบบเรียนปฐมวัยมุสลิม เล่ม 1 แบบฝึกภาษาไทยปฐมวัยมุสลิม เล่ม 1 แบบหัดเขียนอักษรอาหรับปฐมวัยมุสลิม 3 ABC FOR ZIKULLAH BOOK 3 99 พระนาม เล่ม 5 (พระนามที่ 21 - 25) สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน	คณิตศาสตร์ปฐมวัยมุสลิม อนุบาล 3 เล่ม 2 แบบเรียนปฐมวัยมุสลิม เล่ม 2 แบบฝึกภาษาไทยปฐมวัยมุสลิม เล่ม 2 แบบหัดเขียนอักษรอาหรับปฐมวัยมุสลิม 4 ABC FOR ZIKULLAH BOOK 4 99 พระนาม เล่ม 6 (พระนามที่ 25- 30)

วิชาอัลกุรอาน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เด็กอ่านอัลกุรอานตามซูเราะห์ที่กำหนดได้ถูกต้อง (เฉพาะ อนุบาลปีที่ 3)
2. เพื่อให้สามารถท่องจำอัลกุรอานตามทีซูเราะห์ที่กำหนดไว้
3. เพื่อให้สามารถนำเอาอายะห์กุรอานที่ท่องจำนำไปใช้ปฏิบัติศาสนกิจในชีวิตประจำวันได้
4. เพื่อให้เด็กมีมารยาท มีนิสัย รักการอ่าน การฟังอัลกุรอาน ด้วยความนอบน้อมถ่อมตน

เนื้อหา/สาระสำคัญ

ชั้น	ภาคต้น	ภาคปลาย
อ.1	ซูเราะห์อัลฟาติหะห์	ซูเราะห์อัลนาส / ซูเราะห์ อัลฟาลัก
อ.2	ซูเราะห์อัลอิสคลาส / ซูเราะห์ อัลกาฟิรูน	ซูเราะห์อัลมาซัด / ซูเราะห์ อัลนัสรู
อ.3	ซูเราะห์อัลเกาษร์ / ซูเราะห์ อัลมาอูน	ซูเราะห์อัลกุรอัยซ์ / ซูเราะห์ อัลฟیل

อุปกรณ์

เทปอัลกุรอาน / แผนภูมิ 10 ซูเราะห์ / แผนภูมิ อัลฟาติหะห์

ระยะเวลา

วันจันทร์ - วันศุกร์ 5 คาบ/สัปดาห์ เวลา 8.00 - 9.00 น. รวม 200 คาบ/ปี

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตเด็กสามารถท่องจำซูเราะห์ที่กำหนดได้
2. เด็กสามารถนำความรู้มาใช้ในการชีวิตประจำวันได้เช่น รู้จักอ่านในการละหมาด 5 เวลา
3. สังเกตเด็กเวลาเข้าร่วมละหมาดกับเพื่อนด้วยความตั้งใจ อย่างมีสมาธิ

วิชาเอกภาพ (เตาฮีด)

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เด็กรู้จักอัลเลาะห์จากคุณลักษณะและพระนามของพระองค์ โดยผ่านการเรียนรู้จากสิ่งพระองค์ทรงสร้างสรรค์ และจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเรา
2. เพื่อให้มีความศรัทธาต่ออัลเลาะห์และปฏิบัติตามในสิ่งที่พระองค์ทรงใช้ และพระองค์ทรงห้าม
2. เพื่อให้เด็กได้รู้จักการฟัง พูด อ่านเขียน พระนามของอัลเลาะห์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา/สาระสำคัญ

ชั้น	ภาคต้น	ภาคปลาย
อนุบาล 1	พระนามที่ 1 – 5	พระนามที่ 6 – 10
อนุบาล 2	พระนามที่ 11 – 15	พระนามที่ 16 – 20
อนุบาล 3	พระนามที่ 20 - 25	พระนามที่ 25 - 30

ระยะเวลา

วันจันทร์ 1 คาบ/สัปดาห์ 9.00 – 9.30 น. รวม 40 คาบ/ปี

อุปกรณ์

เช่น ดอกไม้ / ต้นไม้ / แมลง / สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเรา การเปรียบเทียบสิ่งที่อัลเลาะห์ทรงสร้างและสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ แบบฝึกหัด 99 พระนาม ศิลปสร้างสรรค์ – การระบายสี บันดินน้ำมัน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติตนในการทำกิจกรรมการประดิษฐ์ของเด็กแต่ละคน
2. สังเกตจากผลงานกิจกรรมสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของเด็กแต่ละคน
3. การวัดความรู้ ความเข้าใจจากแบบทดสอบ
4. การท่องจำพระนามของอัลเลาะห์ตามที่กำหนดไว้

2. เพื่อให้ได้ข้อคิดชีวิตประวัติของแต่ละท่าน นำมาใช้เป็นแบบอย่างในชีวิตประจำวัน
3. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่สำคัญของศาสนาอิสลาม

1. สังเกตจากเด็กออกมาเล่าเรื่องสรุปจากที่ครูเล่าเรื่องให้ฟังทีละคน
2. สังเกตการใช้ภาษาการลำดับเรื่องราวก่อน - หลังได้ถูกต้องหรือไม่
3. การวัดผลจากแบบทดสอบ

วิชาจริยธรรม

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เด็กได้นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติตามแบบอย่างของท่านนบี มุฮัมมัด (ศ็อล ลอล ลอ ฮุ อลัย ฮี วสัลลัม)
3. เพื่อให้เด็กเป็นผู้ที่มีจิตใจดีและงดงามด้วยความสุข

เนื้อหา/สาระสำคัญ

ชั้น	ภาคต้น	ภาคปลาย
อนุบาล 1	ดุอาอ์ให้سلام ดุอาอ์รับسلام ดุอาอ์ก่อนกินข้าว ดุอาอ์หลังกินข้าว ดุอาอ์ดื่มนม	ดุอาอ์ก่อนนอน ดุอาอ์ตื่นนอน ดุอาอ์ข้ามสะพาน ดุอาอ์กินผลไม้
อนุบาล 2	ดุอาอ์เข้าห้องน้ำ ดุอาอ์ออกห้องน้ำ ดุอาอ์ให้พ่อแม่ ดุอาอ์เพิ่มพูนความรู้ ดุอาอ์ขียนยานพาหนะ	ดุอาอ์ล้างมือก่อนกินข้าว ดุอาอ์ล้างมือหลังกินข้าว ดุอาอ์เข้ามัสยิด ดุอาอ์ออกมัสยิด ดุอาอ์เห็นกูโบร์
อนุบาล 3	ดุอาอ์เข้าบ้าน ดุอาอ์ออกจากบ้าน ดุอาอ์เห็นสิ่งที่ไม่ดี ดุอาอ์ใส่รองเท้า ดุอาอ์ถอดรองเท้า	ดุอาอ์เห็นสิ่งที่เป็นชริก ดุอาอ์ใส่เสื้อผ้า ดุอาอ์ถอดเสื้อผ้า ดุอาอ์เข้าตลาด ดุอาอ์เห็นฝนตก

อุปกรณ์

เทปดุอาอ์ต่างๆ ภาพตัดต่อดุอาอ์ เกมต่อภาพดุอาอ์ เกมกล่องปริศนาดุอาอ์

ระยะเวลา

วันพุธ 1 คาบ/สัปดาห์ เวลา 9.00 – 9.30 น. รวม 40 คาบ / ปี

การวัดและประเมินผล

1. ครูอ่านให้เด็กฟัง หรือให้ฟังจากเทป แล้วให้เด็กตอบครูทีละคนว่าเป็นดุอาอ์อะไร?
2. สังเกตการอ่านดุอาอ์ของเด็กแต่ละคนว่าอ่านได้ถูกต้องชัดเจนหรือไม่
3. สังเกตจากการปฏิบัติตนในการทำกิจกรรมเล่นบทบาทสมมุติของเด็กแต่ละคน
4. สังเกตจากการประเมินผลงานกิจกรรมสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของเด็กแต่ละคน

วิชาหลักการศรัทธา

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เด็กได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการศรัทธา 6 ประการ ของศาสนาอิสลามอย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้จริง
3. เพื่อให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีสันติสุข

เนื้อหา/สาระสำคัญ

ชั้น	ภาคต้น - ภาคปลาย
อ.1 – อ.3	<p>หลักการศรัทธามี 6 ประการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศรัทธาต่ออัลเลาะห์ 2. ศรัทธาต่อมลาอิกะห์ 3. ศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ 4. ศรัทธาต่อบรรดารอซูล 5. ศรัทธาต่อวันกิยามะห์ 6. ศรัทธาต่อการกำหนดสภาวะการณ์ของอัลเลาะห์

ระยะเวลา

วันพฤหัสบดี 1 คาบ / สัปดาห์ เวลา 9.00 – 9.30 น. รวม 40 คาบ / ปี

อุปกรณ์

คำคล้องจอง การเล่นเกมบาทสมมุติ ศิลปะสร้างสรรค์ การระบายสี เกมเสริมสร้างศรัทธา

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติตนในการทำกิจกรรมกลุ่ม และกิจกรรมโดยลำพัง
2. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่มในการเล่น เกม การตอบข้อซักถามของครู ฯลฯ
3. การวัดความรู้และความเข้าใจจากแบบฝึกหัด และแบบสอบถาม ครูบันทึก

วิชาหลักการปฏิบัติ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้รู้จักการปฏิบัติ 5 ประการ ของศาสนาอิสลาม สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันของเด็กได้อย่างถูกต้อง
2. รู้จักการปฏิญาณตน และแปลความหมายได้
3. รู้จักซื้อการละหมาดทั้ง 5 เวลา
4. รู้จำนวนและบอกรื้อก้อัดของเวลาละหมาดในแต่ละเวลาได้
5. รู้ทำท่างในการละหมาดและอ่านได้ถูกต้อง
6. รู้จักสิ่งที่เป็นนียส และรู้จักการรักษาความสะอาดได้เหมาะสมกับวัย

เนื้อหา/สาระสำคัญ

ชั้น	ภาคต้น – ภาคปลาย
อ.1 – อ.3	หลักการปฏิบัติ 5 ประการ <ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิญาณตน 2. การละหมาด 3. การถือศีลอด 4. การออกซะกาต 5. การทำฮัจญ์

ระยะเวลา

วันศุกร์ 1 คาบ / สัปดาห์ เวลา 9.00 – 9.30 น. รวม 40 คาบ / ปี

อุปกรณ์

การฝึกละหมาดทุกวันในเวลาซุฮรี การเล่นเกม บทบาทสมมุติ ศิลปะสร้างสรรค์ ระบายสี ด้วยสีเทียน สีน้ำ การปั้นแป้ง ฯลฯ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติตนในการทำกิจกรรมกลุ่ม และกิจกรรมโดยลำพัง
2. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่มในการเล่น เกม การตอบข้อซักถามของครู ฯลฯ
3. การวัดความรู้และความเข้าใจจากแบบฝึกหัด และแบบสอบถาม ครูบันทึก

วิชาคณิตศาสตร์

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เด็กรู้จัก จดจำสัญลักษณ์ตัวเลขอารบิก เลขไทย และเลขอาหรับ ที่มีอยู่ใน คัมภีร์อัลกุรอาน
2. เพื่อให้เด็กได้นำความรู้ความเข้าใจในวิชาคณิตศาสตร์ไปใช้ได้จริงและเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
3. เพื่อให้เด็กคิดและมีจินตนาการตัวเลขที่สัมพันธ์กับศาสนาอิสลาม เช่น จำนวนของ ร็อกอตัละหมาด จำนวนของสิ่งทีอัลเลาะห์สร้าง จำนวนที่สัมพันธ์กับชีวิตประจำวันที่ท่านนบีปฏิบัติ ฯลฯ

เนื้อหาสาระสำคัญ

ชั้น	ภาคต้น	ภาคปลาย
อนุบาล 1	<ul style="list-style-type: none"> - ท่องจำ สัญลักษณ์ตัวเลข 1-10 - เปรียบเทียบ ความเหมือน / ความต่าง ขนาด รูปร่าง สี และน้ำหนักได้ ฯลฯ - สังเกตสิ่งที่อยู่รอบตัว และบอกชื่อได้ - ฝึกเขียนทิศทางของเส้นอย่างเสรี และตัวเลข 1 - 5 ตามรอยประได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ฝึกเขียนตัวเลข 1 - 5 ตามรอยประ - หัดนับภาพและโยงเส้นไปหาตัวเลข ไม่เกิน 1 – 5 - เรียนรู้และเข้าใจความสัมพันธ์ตัวเลขบูรณาการศาสนา ไม่เกิน 1 – 5
อนุบาล 2	<ul style="list-style-type: none"> - อ่าน - นับเลขด้วยปากเปล่าได้ 1- 20 - เรียนรู้และเข้าใจความสัมพันธ์ ของตัวเลขโดยบูรณาการศาสนาไม่เกิน 1 – 5 - หัดนับภาพใส่ตัวเลขค่าไม่เกิน 5 - หัดนับภาพและโยงเส้นไปหาตัวเลขค่าไม่เกิน 1- 10 - เขียนเลขตามรอยประได้ 1 – 10 - การตวง การชั่งจากวัสดุที่หาง่ายใกล้ตัว 	<ul style="list-style-type: none"> - อ่าน- นับเลขด้วยปากเปล่าได้ 1- 50 - อ่าน- จำตัวเลข ๑๐-๑, ๑ – ๑๐ - นับภาพและเข้าใจตัวเลข 11 – 20 - เปรียบเทียบจำนวนตัวเลข มากกว่า น้อยกว่า ค่าไม่เกิน 10 - เขียนเลขตามตัวอย่างได้ 1 – 50 - แบ่งประเภท ชนิด ตามขนาด สี รูปร่าง น้ำหนัก
อนุบาล 3	<ul style="list-style-type: none"> - นับเลขได้ด้วยปากเปล่า 1 – 50 - เขียนเลขได้ตามตัวอย่าง 1 – 50 - นับภาพ แยกประเภท สิ่งของตามขนาด ตำแหน่ง ลักษณะที่ตั้งได้ - รู้จักบวกลบ เลข 1 หลักตามแนวนอน แนวตั้งค่าไม่เกิน 10 - เปรียบเทียบจำนวนมากที่สุด-น้อยที่สุด - เรียงลำดับตัวเลขจากมากไปหาน้อยได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - นับเลขได้ปากเปล่า 1 – 100 - เขียนเลขได้ตามตัวอย่าง 1 – 100 - นับภาพ และการบวกลบด้วยรูปภาพ - รู้จักวันในสัปดาห์ ทั้งอาหรับและสากล - การบวกลบเลขตามแนวตั้ง 2 หลักไม่มีทด - การชั่ง ตวง วัด ระยะทาง - รู้จักชื่อเดือน ทั้งอาหรับและสากล - ฝึกคิดเลขใจหาย่ายๆ ด้วยปากเปล่า